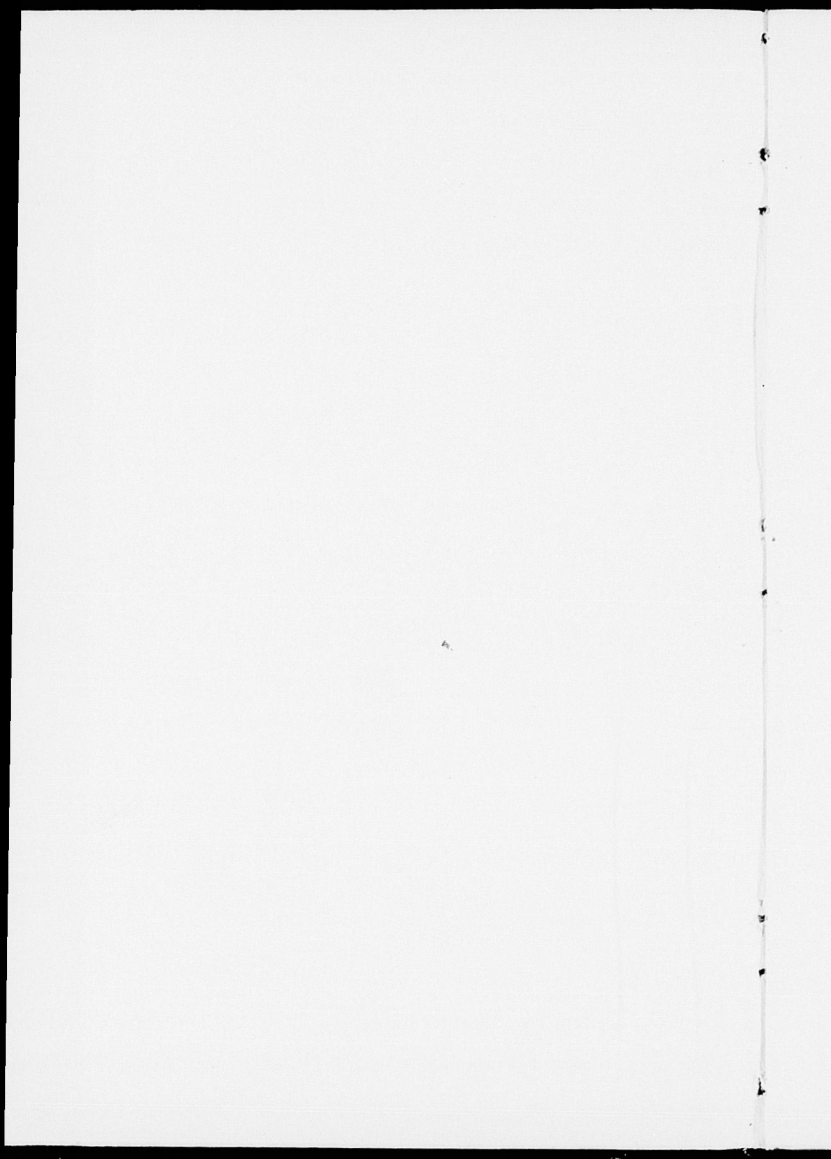
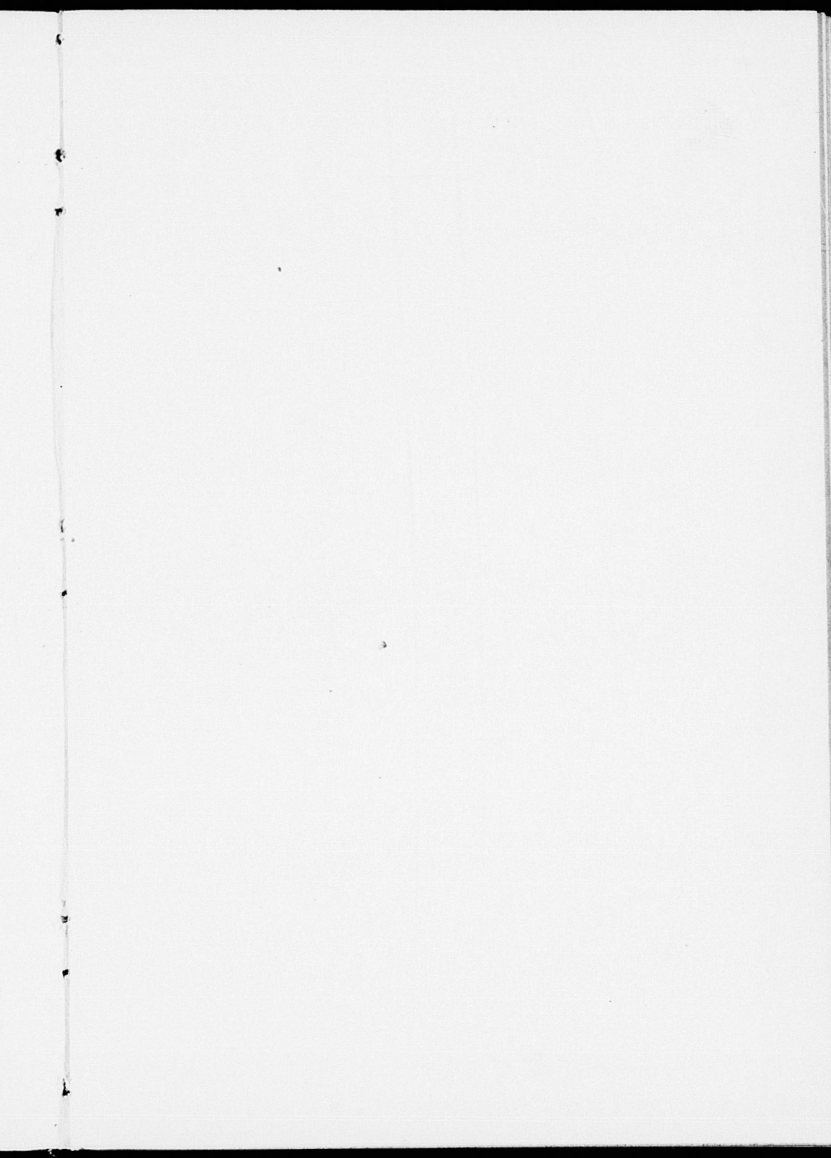

Vak 87

141

ZEVENTIG LOFZANGEN
DER
KATHOLIJKE KERK

~~169~~
~~16/73~~

ALBERT H. HAYWARD

ALBERT H. HAYWARD

GEWIJDE POËZY

ZEVENTIG LOFZANGEN

DER

KATHOLIJKE KERK

UIT HET GRIEKSCH EN LATIJN

VAN DE

IV. TOT DE XVI. EEUW

OVERGEBRAGT DOOR

Dr. W A P

'S GRAVENHAGE

1873

GEDRUKT BIJ GEER. BELINFANTE

AAN

ZIJNE HEILIGHEID

PAUS PIUS IX

*

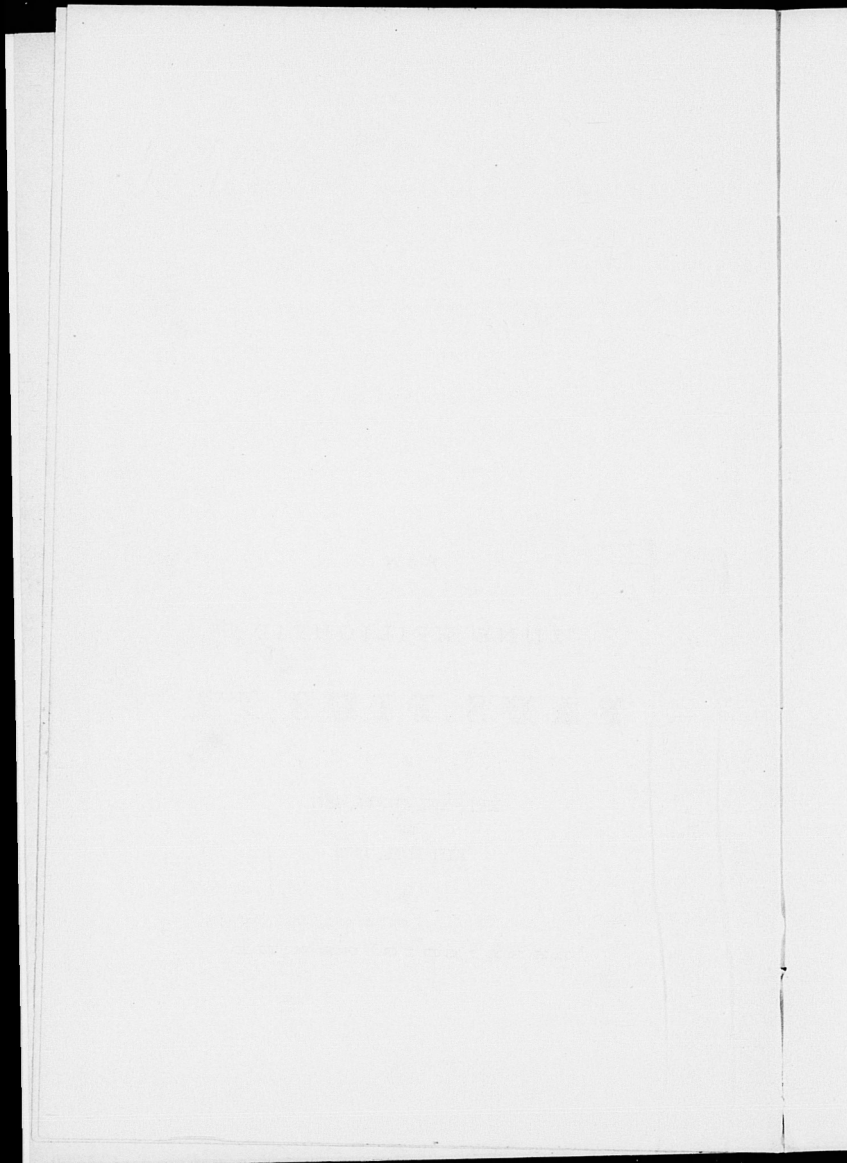
XVI—XXI JUNIJ, 1871

EN

XIII MEI, 1873

*

EERBIEDIG GEWIJD

I.

CREATOR ALME SIDERUM.

— H. AMBROSIUS; IV. EEUW. —

*

Zie, Schepper van het starrenheer,
Der Christnen licht, genadig neêr,
En neig van uit der zaalgen koor
Tot die u smeeken gunstig 't oor.

Gij, Jesus, diezder helle magt
Gebreideld hebt met hemelkracht,
Gij bragt uit 's eeuwgen Vaders schoot
Aan 't menschdom redding van den dood.

Gij kwaamt om onze zondeschild,
Als hemelsch toonbeeld van geduld,
Als schuldloos offer hier op aard,
Uit maagdelijken schoot gebaard.

Maar nu, in heerlijkheid gesteld,
Wordt langs heel de aard uw Naam gemeld,
Daar Englen dartlen in uw licht,
En de afgrond voor uw aanblik zwicht.

En daarom knielen we in het stof,
En brengen, Regter, u den lof
Met bede, dat uw magt ons hoed',
Waar 's vijands gruwelbende woedt.

Prijs, eere en glorie zij den Zoon
Met Geest en Vader aangeboôn,
En aller harten dank bereid,
Van nu af tot in eeuwigheid.

II.

JESU, REDEMPTOR OMNIUM.

— H. AMBROSIUS; IV. EEUW. —

*

Verlosser Jesus, Middlaar, Heer,
 Wien met den Vader hulde en eer
 In 's hemels eeuwig heiligdom
 Bereid was vóór nog 't licht ontglom;

Gij, 's Vaders glans en heerlijkheid,
 Gij, die ons troost en hoop bereidt,
 Gij zult de bede niet versmaân,
 Die wij tot uwen troon doen gaan.

Uit zuivren Maagdeschoot gebaard,
 Gedenk, dat ge onze Broeder waart,
 In alles aan den mensch gelijk,
 Behalve in 's werelds zondeslijk.

Weêr breekt de jaardag juichend aan,
 Die de aard nieuw leven op deed gaan,
 De dag, dat ge, onze schuld ten zoen,
 Het kleed der menschheid aan kwaamt doen.

U jubelt aarde en lucht en zee,
 En 't schepselndom stemt blijde meê
 In 't lied, dat u wordt toegebracht
 Door 's werelds stof en 's hemels kracht.

Gij hebt ons met uw bloed gekocht,
 Aan 't Kruis ons eeuwig heil volvrocht,
 En daarom stijgt het lofgezag
 Uw Naam ter eer, ons leven lang.

Neemt aan, ô Vader, Zoon en Geest,
 Ons danklied op dit jubelfest,
 Gelijk het u is toebereid
 Van eeuwigheid tot eeuwigheid.

III.

CRUDELIS HERODES.

— CÆLIUS SEDILIUS; V. EEUW. —

*

Herodes, wat woedt gij en vreest voor uw kroon,
 Wat kwelt u de komst van Gods eeuwigen Zoon?
 De Emmanuel, die in de kribbe daar lag,
 Beoogde slechts 't hemelsch, geen wereldsch gezag.

Hem zochten de Wijzen op 't lichten der ster,
 En bragten hem 't offer des eerbieds van ver;
 Zijn licht werd hun licht, en, in 't harte voldaan,
 Is elk weêr in vrede ten zijnent gegaan.

Het Lam zonder vlekken heeft in den Jordaan
 Het Doopsel des Nieuwen Verbonds ondergaan,
 Opdat heel het menschedom, gezuiverd van smet,
 In hem zou vervuld zien 't herstel van Gods Wet.

Op 't wenken der Almagt, die straalt uit zijn blik,
 Verpurpren de watren en blozen van schrik,
 Zij tintlen, tot wijn in de feestschaal verkeerd,
 Ten teeken van Hem, die vrijmagtig regeert.

U, Jesus, wiens licht aan de volken verscheen,
 Zij eeuwig den pligtcijns van dank en gebeên;
 Aanvaard, met den Geest en den Vader, het lied,
 Dat de Eenheid in 't Drietal ons dienstoffer biedt.

IV.

LUCIS CREATOR OPTIME.

— H. AMBROSIUS; IV. EEUW. —

*

Lichtschepper, door wiens wonderkracht
De morgen opstijgt uit den nacht,
En op wiens albezielend woord
De zon het aardrijk heeft begloord;

Gij, die den dag te voorschijn riept,
Der tijden wisselbeurten schiept,
Die uit den bajert orde wrocht,
ô Dat uw oor ons hooren mogt.

Dan zou der ziel, van 't schuldjuk vrij,
En in uw heilgenade blij,
Des levens loon ten erfdeel zijn,
Na 's werels leed en zondepijn.

Wij kloppen aan de hemelpoort,
Ach, worde ons smeekgebed verhoord,
Zoo blijft, van aardschen last bevrijd,
Ons hart voorts enkel u gewijd.

Schenk, Vader, van uw hoogen troon,
Die gunst ons, om uw lieven Zoon,
En zijt met hem en met den Geest
De troost van 't harte, dat u vreest.

AUDI, BENIGNE CONDITOR.

— H. GREGORIUS; VII. EEUW. —

*

Zie, Heer, van uit uw heerlijkheid
 Meêwarig neêr op 't hart, dat schreit,
 En veertig dagen boete pleegt
 Voor 't schuldjuk, dat er zwaar op weegt.

Gij dan, die 's harten bodem peilt,
 De zwakheid kent, waardoor het feilt,
 Versterk met uw genadekracht
 De ziel, die naar vergeving smacht.

Ja, Heer, wij hebben véél misdaan,
 Maar neem ons in ontferming aan,
 En rigt ons op, uit 's werelds slijk,
 Tot burgers van uw eeuwig Rijk.

Ons vasten en ons boete-doen
 Moog voor 't hervallen ons behoên,
 Opdat ons hart steeds zondenvrij
 En onze wandel heilig zij.

Oneindige Drievuldigheid,
 Verhoor het hart, dat tot u schreit
 Zoo brengen wij u, wel te moê,
 Ons vasten en ons bidden toe.

VI.

VEXILLA REGIS PRODEUNT.

— H. VENANTIUS FORTUNATUS; VII. EEUW. —

*

Ontrol des Konings Zegevaan,
 De Kruisbanier, het levensteeken,
 Dat hel en dood te niet deed gaan,
 En licht in 't duister door deed breken.

De wonde in des Verlossers zij,
 Die bloed met water heeft doen vloeijen,
 Was balsemdruplend ook voor mij,
 Om de erfsmet uit de ziel te roeijen.

Nu, David, is uw woord vervuld,
 Tot troost der Volken, die het zagen:
 God heeft, in 't aardsche kleed gehuld,
 Op 't Hout zijn Rijkstroon neêrgeslagen.

ô Kruisboom, schittrend-schoon van gloor,
 Met Koningspurper opgeluisterd,
 Hoe blinkt uw smaadheid heerlijk door,
 Hoe hebt ge alle aardsche praal verduisterd!

Op u heeft 's Heeren last gedrukt,
 Om onze borst er van te ontheffen,
 Aan u is 't zegeloof geplukt,
 En stierf de schuld, die ons moest treffen.

ô Kruisboom, teeken van genâ,
 Kom, bij 't herinren van Gods lijden,
 Ons met Geloof en Hoop te sta,
 Opdat we in 't hart de Liefde u wijden.

Schenk, Bron van heil, Drievuldigheid,
 Dat ons, die lof en eere u geven,
 Het Kruis de zege op aard bereid',
 En we in zijn schaduw eeuwig leven.

VII.

STABAT MATER DOLOROSA.

— JACOPONE DA TODI, XIII. EEUW. —

*

Schreijend naast het kruis gebogen,
 Stond de Moeder, diep bewogen,
 Daar de Zoon doornageld hing,
 En haar door 't verzuchtend harte,
 Krimpemde van wee en smarte,
 't Zevenvoudig slagzwaard ging.

O hoe droef, hoe vol van rouwe
 Was die zegenrijkste Vrouwe,
 Om Gods eengeboren Zoon;
 Ach, hoe streed zij! ach, hoe kreet zij
 En wat folteringen leed zij,
 Bij des Reinsten gruwelhoon.

Wie kon tranen wederhouën,
 Die de ellende zou aanschouwen,
 Als haar boezem openrijt?
 Wie kon zonder meê te weenen,
 Christus Moeder hooren steenen,
 Daar ze met haar Zone lijdt?

Ach, voor uwe en mijne zonden,
 Zag zij Jesus dus doorwonden
 Bij de wreede geeselsraf;
 't Dierbaar Kind zag zij hier lijden,
 Gants alleen den dookamp strijden,
 Tot Hij God den geest hergaf.

Geef, o Moeder van genade!
 Dat ik al, wat u belaadde,
 Met u drage, en met u ween!
 Dat de liefde mij doorblake,
 En ik Christus minnend nake,
 Hem behage, Hem-alleen!

Reine Moeder, druk de smarte
 Van dat lijden in mijn harte,
 Dat den Kruisling nederboog!
 Dat ik al, wat hem doorwoelde,
 Al de wonden, die hij voelde,
 Met u lijdend deelen moog!

Mogt ik klagen, al mijn dagen,
 Waarlijk al die smarten dragen,
 Tot het leven mij ontvlugt!
 Willig u naar 't kruis te leiën,
 Met u siddren, met u schreijen,
 Is mijn diepste boezemzucht.

Maagd der Maagden, nooit volprezen,
 Wierd mij deze gunst bewezen,
 Dat ik aan uw zijde klaag!
 Doe mij strijden, doe mij lijden
 Christus striemen langs de zijden,
 Waar ik eeuwig van gewaag'!

Wierd me een deel dier pijn geschonken!
 Make 't Kruis mij vreugdedronken,
 Door de liefde van uw Zoon!
 'k Voel mijn ziele in vlam gerezen,
 Wil dus Gij mijn voerspraak wezen,
 Als ik sta voor 's Regters troon!

Maak, dat mij het Kruis beware,
 Dat mij Christus' sterven spare,
 In de schaâuw van zijn gena!
 En, zal eens mijn ligchaam sterven,
 Doe mijn ziele dan beërven
 't Hemelsch Paradijs hierna!

VIII.

STABAT MATER SPECIOSA.

— FRA JACOPONE DA TODI; XIII. EEUW. —

*

Naast de strookreb neérgebogen,
 Van verrukking opgetogen,
     Staart Maria op den Zoon,
 Die haar ziel, van vreugde dronken,
 Tot een Lofzang doet ontvonken,
     Schallend naar des Hemels troon.

ô Hoe zalig, ô hoe blijde
 Is die hooggebenedijde,
     Vlekkeloze Moedermaagd,
 Nu haar liefdestralende oogen
 's Aardrijks Licht aanschouwen mogen,
     Uit haar kuischen schoot gedaagd!

Ja, wiens ziel zou meê niet hupplen,
 Waar van louter troostdrankdrupplen
     't Moederharte óvervliet,
 En men de Englenkoninginne,
 De eeuwge Hemelrijksvorstinne
     Met het Godkind dartlen ziet.

In den veestal, om de zonden,
 Komt dat Kind herstel verkonden,
     Zich met 's menschdoms schuld belaën,
 En zoo lijdt het, en zoo schreit het,
 Maar den Hemel ons bereidt het,
     Reeds van d'eersten morgen aan.

Zie, daar hoog, in 't goud der heemlen,
 Boven 't Wichtje de Englen weemlen,
     Hoor, hoe juist daar 't Geestendom!
 Ook 't gemoed van Maagd en Grijze
 Jubelt op die Serafswijze,
     Maar hun lippen blijven stom.

Lieve Moeder, bron van weelde,
 Waar Gods liefde u meê bedeelde,
     ô Schenk ook mijn ziel dien gloed:
 Geef, dat ik, uw Uitverkoren,
 Hem, des Vaders Eengeboren,
     In aanbidding val te voet.

Heilige Moeder, doe mijn harte
 Deelen al de wreede smarte,
     Door uw Hemeltelg geleên;
 Maak zijn kribbe ook mij ten zegen,
 En met Hem, op al mijn wegen,
     Mij bestendig lotgemeen.

Maar, laat ook, bij 's werelds lijden,
 't Jesuskindje mij verblijden,
     Tot aan de ure van mijn dood;
 Laat ik vast me aan 't Wichtje klemmen,
 Niets de liefdebronwel stremmen,
     Waar 't mijn ziel uit overgoot!

Moog alom die heilstroom vloeijen,
 Heel het aardrijk mild besproeijen,
 Lesschen ieders hemeldorst.
 Lieve Maagd, ô, laat ons deelen: . . .
 'k Zou zoo graag u 't Kindje ontstelen,
 En het koestren aan mijn borst.

'k Wil het dragen, al mijn dagen,
 Tot mijn sterfuur is geslagen,
 En de lijkgroef zich ontsluit:
 Immers, toen het werd geboren,
 Heeft de Dood zijn prooi verloren
 En het vratig Graf zijn buit!

Laat me, ô Maagd, in 't blij verrukken,
 U en 't Kind aan 't harte drukken,
 Zielehupplend, hel in vlam,
 En verzwolgen in een weelde,
 Die nooit zintuig zich verbeeldde,
 Maar van Boven oorsprong nam.

'k Stel mij onder uw bescherming,
 Schenk Gods Heilwoord mij ontferming,
 Zijn Genade zij mijn deel;
 En, zal eens mijn ligchaam sterven,
 Doe mijn ziele dan beërven
 Jesus, uwen Zoon, geheel.

IX.

VICTIMÆ PASCHALI LAUDES.

— BEATUS NOTKER VAN ST. GALLEN; X. EEUW. —

*

Zing luid e 't Feestdagslied, den maatzang der victorie,
 Nu, vrome Christenschaar, weêr 't Pascha voor u rijst;
 Hef aan den blijden Psalm, den jubeltoon, ter glorie
 Van Hem, wien al, wat ademt, prijst.

De Godmensch stierf: zijn dood gaf ons het leven weder,
 Hij toog verwinnaar door de afgrijslijkheid van 't graf;
 Het bloed van 't vlekloos lam stroomt heilvol op ons neder,
 En lost de schuld van allen af.

De Hel ontzet in toorn, en tracht haar prooi te ontrukken
 Aan die de wereld redt, maar, bevend, buigt zij 't hoofd;
 De Dood verbleekt, bij 't diep en siddrend nederbukken
 Voor die haar arm van kracht berooft.

En gij, Maria, zeg, wat mogt uw oog aanschouwen?
 „Ik zag, in 't flikken als van bliksemschicht op schicht,
 „Den Doode, dien 'k begroef, den God van mijn vertrouwen,
 „Verrijzen met het morgenlicht.

„k Heb de aard zien schokken, en de Heemlen vreugdejuichen,
 „k Heb Christus op zien staan, Gods welbeminden Zoon;
 „k Zag 't al vervullen, naar 't Profetisch schriftgetuigen,
 „En Wachters dalen uit Gods Troon.

„Ik vond de windsels wel, maar 't Grafgesticht verlaten,
 „Geen kluister van den dood hield Hem in 't stof gekneld,
 „Tot weêrstand van wiens magt geene aardsche krachten baten,
 „En die den Satan heeft geveld.”

Hij leeft! Hem hopen wij; — dra zullen allen 't hooren,
 Dat Hij verrezen is, naar de uitspraak van zijn woord;
 Dra zal zijn minlijk oog weêr 't Jongren hart bekoren,
 In 't door Hem begenadigd oord.

ô Gij, die, door uw dood, den Helpoel hebt gesloten,
 Verwinnaar van het Graf, gezalfde Vorst en Heer,
 Wil ons niet van 't bezit uws koningrijks verstooten,
 Maar zie, in 't uur des doods, barmhartig op ons neêr.

 X.

AD REGIAS AGNI DAPES.

— VI. EEUW. —

*

Gij, die, in 't sneeuw wit feestdagskleed,
 Den disch van 't Lam thans nader treedt,
 Brengt Hem, die door een zee van bloed
 U heenbragt, veilig en behoed,
 Den blijden dank- en jubelgroet.

Hij, Jesus Christus, 't eeuwig Woord,
 In wien de nieuwe schepping gloort,
 Hij, de Opperpriesterlijke Magt,
 Heeft u zijn Vleesch ten spijs gebragt,
 Zijn Bloed tot drank, opdat uw ziel
 Niet tot een buit des doods verviel,
 En uit der zonde dienstbaarheid
 U 't hemelpad wierd toebereid.

Hij, 't Pascha van de Nieuwe Wet,
 Heeft u dees Feestdich voorgezet,
 Waar hij, die 't Paaschlam heeft geslagt,
 De opregten van gemoed nu wacht.

Ja, heilige Offraar, schuldloos Lam,
 Dat voor mijn heil ter slagbank kwam,
 Gij hebt des Afgronds schrikbre magt
 Voor goed gebreideld door uw kracht;
 Gij hebt het menschmod vrij gemaakt,
 De banden onzer schuld geslaakt,
 En bragt ons 't leven wederom,
 Met de aanspraak op uw Heiligdom.

Zoo stondt gij op uit dood en graf,
 Naamt heel natuur haar kluisters af,
 En op der wolken hemelglans
 Ontzweefdet ge ons naar hooger trans.

Daar smeeken wij u, Vorst en Heer,
 Ei, zie genadig op ons neer,
 En geef ons door den Paaschfeestdich
 Al wat op aarde ons noodig is.

Dan grint geen dood of hel ons aan,
 Maar loopt ons pad langs effen baan;
 Zoo brengen we uwer Majesteit,
 Bij ieder kerklijk vreugdefeest,
 Den lof, den dank in eeuwigheid,
 U, en den Vader met den Geest,
 Die Drie in Eenheid zijt te zamen:
 Amen! Amen!

XI.

SALUTIS HUMANÆ SATOR.

— NA DEN H. AMBROSIIUS; IV. EEUW. —

*

Verlosser der wereld, gij vreugd des gemoeds,
 Gij poolstar der harten en bron alles goeds,
 Hoe heeft uw ontferming, met de aarde begaan,
 U-zelfen ons juk op de schouders gelaân!
 Hoe heeft uwe liefde voor 't menschdom geboet,
 En hebt gij de wereld gekocht met uw bloed!
 Hoe hebt gij den dood en de hel overkracht,
 En 't schepsel op nieuw tot zijn Schepper gebragt!
 Hoe toogt gij, verwinnaar door lijden en kruis,
 Voor eeuwig terug in het vaderlijk huis,
 En zit daar in glans aan Gods regterhand neêr,
 Als Regter der volken, Verlosser en Heer!
 ô Hoor toch de stem van die vrij zijn gekocht,
 ô Dat onze beê tot u doordringen mogt,
 Zoo knelt ons geen band meer, of drukt ons geen schuld,
 Maar wordt dra de wensch onzer harten vervuld,
 En smaken wij 't heil van uw godlijk gezigt,
 In de oorden des vredes, bij 't eeuwige licht.
 Doch vóór ons uw glorie daar ginds wordt verklaard,
 Blijf gij onze gids en ons doelwit op aard,
 Totdat al de tranen van smart, hier geschreid,
 Verpaarlen in vreugd, die ge omhoog ons bereidt.

XII.

VENI, CREATOR-SPIRITUS.

— KEIZER KAREL DE GROOTE; IX. EEUW. —

*

Kom, Schepper, Geest, daal in 't gemoed
 Van die op uw genade wachten,
 Vervul het met den overvloed
 Van bovenaardsche zielekrachten.

U prijzen wij als Wonderbaar,
 Als Godsgeschenk en leventeler,
 Als liefde en vuur op 't zielsaltaar,
 Als zalvend boezemwondenheler.

Gij, zevenvoudig Godsgeschenk
 En vinger van zijn eeuwge sterkte,
 Die, op des Vaders almagtswenk,
 In tonggevonkel taalkracht werkte;

Ontsteek uw licht ons in den zin,
 En vloeï uw liefde ons in het harte;
 Uw kracht neem onze zwakheid in,
 Opdat zij moedig 't euvel tarte.

Dan maakt nooit vijand ons bevreesd,
 En mogen wij steeds vrede smaken;
 Daar, in uw hoede, Heilige Geest,
 Geen leed ons immer kan genaken.

Doch geef, vooral, dat, door uw kracht,
 Wij in U Zoon en Vader tevens
 Erkennen als de hoogste magt,
 Als einde en aanbegin des levens.

Zoo zij den eeuwgen Vader lof,
 Den eeuwgen Zoon, die, door zijn lijden,
 Ons plaats bereidde in 't Hemelhof,
 En U, den eeuwgen Geest van beiden.

XIII.

ô LUX BEATA, TRINITAS.

— H. AMBROSIUS; IV. EEUW. —

*

Drievoudig schittrend hemellicht!
 ô Doe, in de eenheid van uw stralen,
 Waarvoor de zon in luister zwicht,
 Ons levengloed in 't harte dalen.

U, Vader, God van eeuwigheid,
 U, Zoon, geteeld, vóór alle tijden,
 U, Geest, die één met beiden zijt,
 Blijft aarde en Hemel 't lofied wijden.

De morgenstar breekt schittrend door,
 De nacht vliedt voor den zonneluister,
 ô Leide uw licht ons in het spoor,
 En banne uit ons gemoed het duister.

Wij loven u, ontfermend God,
 Drie-éénig, magtig Opperwezen,
 Beschikker van heel 't wereldlot,
 Algoedheid, nooit genoeg geprezen!

Reik hun, die opstaan, trouw de hand,
 En moge, door uw gunst beschenen,
 Ons harte rein zijn, en 't verstand,
 U prijzend, Adams schuld beweenen.

Drie-éénge Magt, die 't al regeert,
 Wat hemel, aarde en zee omvangen,
 ô Moog het lied, dat hier u eert,
 Ginds smelten in der Englen zangen.

U smeeken wij, bij 't morgenrood,
 U, bij de laatste zonnestrallen;
 U zal, in leven en in dood,
 Ons nedrig loflied dank betalen.

U zij, Drie-Eenheid, eer en prijs
 Hier toegebracht in aardsche klanken,
 Terwijl, op eeuwige Englenwijs,
 Daar boven u de heemlen danken.

XIV.

PANGE, LINGUA.

— H. VENANTIUS FORTUNATUS; VII. EEUW. —

*

Meldt, ô lippen, 't godlijk wonder
 Van des Heeren Vleesch en Bloed;
 Zij mijn mond de lofverkonder
 Van die 't menschedom heeft behoed,
 En, als eeuwge vredegronder,
 De aard verlossend heeft begroet.

Ons geboren, ons gegeven
 Uit Maria's maagdeschoot,
 Stroomde 't zegen bij zijn leven,
 En genade bij zijn dood;
 Doch, alvorens de aard te ontzweven,
 Schonk hij haar het hemelsch Brood.

Bij het laatste maal, in vrede,
 Zittend onder 't Broedrental,
 Deelt hij, na de zegenbede,

Die den disch besluiten zal,
 Zich als Spijs den Jongren mede,
 Dees tot redding, dien ten val.

—t Heilig Scheppingswoord des Heeren
 Had vrijn'agtig 't aardsche Brood
 In Gods Ligchaam doen verkeeren;
 En, vóórdat zijn Bloed nog vloot,
 Deed hij 't reeds ten Drank vereeren
 In den Wijnkelk, dien hij bood.

Zie, dat Brood, der Englen spijsze,
 Reikt hij ons tot voedsel aan;
 Laat, op eerbiedvolle wijze,
 Elk ten Liefdedisch dan gaan:
 Rijke en arme, jeugd en grijze,
 Allen mogen 't Woord verstaan.

Zulk een heilig Wonderteeken
 Eeren wij met diep ontzag!
 't Oud-Verbond is nu geweken
 Voor den nieuwen Reddingsdag:
 Waar 't begrip dan moog ontbreken,
 Koom 't Geloof, dat al-vermag.

Vader, Zoon en Geest te zamen
 Zij ons loflied toegebracht,
 In dit Drietel heilge Namen
 Ligt de heerlijkheid, de kracht,
 Met de wijsheid en de magt
 Eeuwig opgesloten. — Amen.

XV.

ISTE CONFESSOR.

— ONBEKEND. —

*

Heden steeg hij, die Belijder, wien de Volken de eerekroon
 Juichend brengen, van deze aarde zalig op zijn hemeltroon.
 Vroom, ootmoedig, kuisch, en ijvigstrijdend voor des Heeren zaak,
 Bleef hij trouw den pligt volbrengen van zijn opgenomen taak.

Door zijn deugd en voorbeeld tevens, keert in 't uitgeput gemoed
 Van den strijder Gods weër veerkracht en verhoogde zielegloed.
 Daarom ook stijgt uit ons midden dank en jubel hemelwaart!
 Streck zijn beë ons tot een voorspraak bij den pelgrimstogt op aard,
 Dan toch wordt de lof behaaglijk in der hemelingen oor,
 Dien wij der Drie-Eenheid brengen, nu en eeuw bij eeuwen door.

XVI.

QUODCUNQUE IN ORBE NEXIBUS.

— H. PAULINUS; V. EEUW. —

*

Wat gij hier op aard zult binden, blijft, ô Petrus, ook hierna,
 In alle eeuwigheid, gebonden; maar Gods goedheid komt te stâ
 Aan de ziel, wie gij de zwaarte van het schuldjuk afgeligt
 En in Jesus' Naam bevrijd hebt van het plettrend strafgewigt.

U, ô Vader, zij de Lofzang met den Zoon en Heiligen Geest
 Altijd nedrig toegeëindigd, zoo als nu op 't Petrusfeest.
 In uw Heiligen brengen we immer, U, Drievuldigheid, den lof,
 Hier in 't staamlend lied der wereld, ginds (ô zij 't!) in 's hemels hof.

XVII. :

DEUS, TUORUM MILITUM.

— H. AMBROSIIUS; IV. EEUW. —

*

ó God, der strijdren zegekroon,
 Hun kostbaar deel en eeuwig loon,
 Verleen, om 't Martelaren bloed,
 Ons vleklooze onschuld van gemoed.

Lof hem, die lust en wereldvreugd
 Verzaakte, om enkel voor de deugd
 Te leven, en, in zekre vaart,
 Zijn pad te rigten hemelwaart,

Die, met onwankelbaren moed,
 U 't offer bragt van pijn en bloed,
 En nog, met reeds bestorven mond,
 Uw Naam en Waarheid heeft verkond.

Om hem, den winnaar hier op aard,
 Zij ook ons lofgezag u waard,
 En geve uw gunst ons, schuldenvrij,
 Plaats in des Hemels zaalgen rij.

Den Vader, op zijn eeuwgen troon,
 Zij, met zijn ééngelboren Zoon
 En met den Heiligen Geest, altijd
 Ons lof- en glorielied gewijd.

XVIII.

JESU, CORONA VIRGINUM.

— H. AMBROSIUS; IV. EEUW. —

*

ô Jesus, Gij, der Maagden kroon,
 Die uit een Maagd geboren zijt,
 Hoor, hoe, gebogen voor uw troon,
 Ons lofied U wordt toegewijd.

Omstuw'd door 't schitterend hemelkoor,
 Dat lieleblank van kuischheid praat,
 Zweeft gij in 't bruijgomskleed ze voor,
 De schaar, die 't palmloof heeft behaald.

Wáár ge U ook wendt, een Maagdenstoet
 Verzelt alomme u op uw schreên,
 En klinkt heur toon u in 't gemoet,
 Vermengd door 't driemaal Heilig heen!

Ook wij verheffen uit het stof
 Den zang, maar smeeënd, dat voortaan
 Ons lied zich pare aan 's hemels lof,
 Van allen aardschen dwang ontdaan.

Dan brengen wij naar waarde de eer,
 De hulde aan Vader, Zoon en Geest
 Die eeuwig zamen, God en Heer,
 Één en ondeelbaar zijn geweest.

XIX.

AVE, MARIS STELLA.

— H. BERNARDUS; XII. EEUW. —

*

Gegroet, gij, die daar blinkend daagt,
 Gij, Poolstar op de baren,
 Gegroet, ô reine Moedermaagd,
 Gij, toevlugt in gevaren.

Gij, die den hemel ons ontsloot,
 Toen Eva's naam gedood werd,
 En Hij, de Winnaar van den dood,
 Ten leven in uw schoot werd.

ô, Stort ons kalmte in ziel en zin,
 Schenk lichtglans ons in 't harte;
 Stroom, op uw bede, 't goede ons in,
 En ban daar kwaad en smarte.

Toon, dat gij onze Moeder zijt,
 En breng door u de bede,
 Die ons gemoed den Zone wijdt,
 Op aard reeds hemelvrede.

Gij, kuische Vrouwe, eindloos goed,
 Verheven boven allen,
 ô Doe ons, smeekende aan uw voet,
 Uw gunst ten deele vallen.

Dan knelt geen zonde ons meer in band,
 Maar zijn wij vroom van leven,
 En wordt in 't ware Vaderland
 Ons 't loon der deugd gegeven.

Dan blikk, na_wèl voltreden baan
 En 's werelds schemerduister,
 Ons Jesus' oog genadig aan,
 Met onverstoorbren luister.

Drie-Eenheid, u zij eer en prijs
 Door ons in 't stof gegeven,
 En, boven, eens, op Englenwijs,
 Voor eeuwig aangeheven.

XX.

GAUDE, VIRGO.

— ONBEKEND. —

*

Juich en jubel, Maria! vol hemelsch verlangen,
 Hebt gij in uw schoot den Verlosser ontvangen,
 Toen Gabriëls groet u Gods wil had verklaard;
 ô Blijf ons, barmhartige, ontfermend gedenken,
 En in onze nooden uw voorbede schenken
 Bij Hem, dien uw schoot, ons ten heil, heeft gebaard.

Juich en jubel, Maria! gij, die ons den Heere
 Gebaard hebt, en zaagt hoe zijn grootheid en eere,
 Zijn hemelglans, tijdelijk zich dekte voor 't oog;
 ô Doe, door uw voorspraak, de ondoofbare stralen
 Der liefdezoon en der genade op ons dalen
 Uit de oorden, waarheen Hij, de Vrededorst, toog.

Juich en jubel, Maria! die, zalig van weelde,
 Het heilbrengend Kind, dat Gods gunst ons bedeelde,
 Zaagt eeren door de Oostersche Koningentrits:

ô Geef, dat ook wij, aan de kribbe des Heeren,
 Het Geloof en de Liefde en de Hoop mogen leeren,
 Om op aarde ons te strekken tot poolstar en gids.

Juich en jubel, Maria! schoon 't hart u doorboord werd,
 Toen van des Almagtigen lippen gehoord werd
 De laatste verzuchting, die smoorde in den dood;
 Want zie, Hij, de Godmensch, stond op uit de graven,
 Om het woord, en zijn kracht en den waarborg te staven,
 Dat hij voor heel 't menschedom het leven ontsloot.

Juich en jubel, Maria! ô zaligste aller vrouwen,
 Wier' oog, in verrukking, den glans mogt aanschouwen,
 Waarmede de Verlosser de wereld verliet,
 Toen hij, op de wolken des hemels verheven,
 Deze aarde begaf, om voor 't eindlooze leven
 Een troon u te plaatsen in 't hemelsch gebied.

Juich en jubel, Maria! de tintling der vonken,
 Die op 't hoofd der vergaderde Jongeren blonken,
 Ontstak ook voor u troost en vreugd in 't gemoed:
 ô Moog, op uw voorspraak, ons hart in bezwaren
 Den zaligen invloed des Troosters ontwaren,
 Wien de Kerk op het Pinksterfeest blijde begroet.

Juich en jubel, Maria! gij Moeder des Heeren,
 Vorstinne des Hemels, wie de Englen vereeren,
 Als schittrendste star aan des Eeuwigen kroon;
 Gij, Maagd, en gij, Moeder, gij, sieraad der vrouwen,
 ô Doe ons, die zich in uw hoede vertrouwen,
 Het leven verwerven in 't Rijk van Gods Zoon.

XXI.

SALVE, MUNDI DOMINA.

— ONBEKEND. —

*

U, ô Wereldheerscheresse,
 Maagd der maagden, morgengloed,
 's Hemels heilige vreëbodesse,
 Brengen wij den eerbiedgroet:
 Vol genade en liefde tevens,
 Glansde uit U het licht des levens
 Heel de menschheid schittrend aan!
 Moeder, ach, wees toch begaan
 Met het lot der stervelingen,
 Die uw glorietroon omringen,
 En daar smeekend voor u staan.
 Vóór nog zon- of maanlicht rezen,
 Lang vóór de aard nog was gegrond,
 Had u de Eeuwige uitgelezen,
 Om de Moeder-Gods te wezen,
 Arke van zijn Nieuw Verbond,
 U, wie de erfelijke zonde,
 't Zaad der Slang, niet smetten konde.

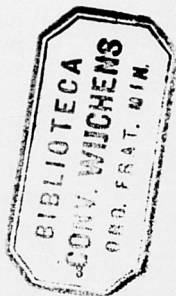
*

U, ô Maagd, U, wijsheids-ader,
 Huis, den Heere toegewijd,
 Komen wij in ootmoed nader,
 U, die onze Moeder zijt.
 Tempel Gods op zeven zuilen,
 Waar de hemeldisch in praalt,
 Reeds door hooger licht bestraald,
 Toen uw dag nog lag te schuilen
 Onder Heilige Anna's hart,
 Die de bittere barenssmart

Voor de hoogste vreugd mogt ruilen,
 Als ze in u de Dochter zag,
 Waar Gods raadsbesluit op lag:
 Uit wier kulschen schoot hij 't leven
 Adams kroost zou wedergeven;
 U, de star uit Jacobs stam,
 U, der Englen Koninginne,
 U, de zaalge Rijksvorstinne,
 U, de reinste liefdevlam,
 U, die 't hart den hemel opent,
 Dat, geloovig, biddend, hopen,
 Zich u tot beschermster nam.
 ô Gij, Moedermaagd, die krachtig,
 In des Christens aardchen strijd.
 Hem tot steun en toevlugt zijt,
 Maak ons steeds uw gunst deelachtig,
 En verhoor ons te allertijd.

*

Heilige Bondsark der verzoening,
 Troon, door Salomo beduid,
 Aronsstaf, in eeuwge groening,
 Deur, die 't Godsrijk open sluit;
 Vredeboog aan 's hemels zalen,
 Horebs vlammend doornevuur,
 Daauw, dien, in het morgenuur,
 Gideon op 't vacht zag dalen;
 Samsons duistere honigraat;
 Neen, het erfelijke kwaad
 Kon, voorzeker, u niet smetten,
 U, die 't monster zou verpletten,
 Dat eens Eva bragt ten val;
 Neen, de Schepper van 't heelal
 Wilde, naar zijn hoogere orden,
 Uit een Maagd geboren worden,
 Rein en vlekloos als het licht,
 Voor zijn godlijk aangezigt.

*

Maagd en Moeder, zie, wij groeten
 U eerbiedig in het stof;
 Englenvreugde in 's hemels hof,
 Zie, wij knielen aan uw voeten,
 Kuischheids bronwel, tempel Gods,
 Hecht gebouwd op de eeuwge rots-
 Der Drie-Eenheid; vreugdekweekste,
 Teedre hemellichtontsteekster,
 Palm van vrede en van geduld,
 Lustwarand, die Adams schuld
 En zijn Eden doet vergeten;
 Stad des Heeren, vredepoort,
 Heilig, driewerf-heillg oord;
 Gij, wie allen zalig heeten,
 Gij, die, vorstlijk van geslacht,
 De Opperpriesterlijke Magt,
 't Eeuwige Woord, hebt voortgebragt,
 Gij, Maria, vol genade,
 Kom ons met uw gunst te stade.

*

Weest gegroet, ó vestingwallen,
 Davids toren op de rots,
 Onverwinbre sterkte Gods,
 Die des vijands heir doet vallen,
 Door ontzachtbre wapenkracht;
 Gij, die, door des Hemels magt,
 D'ouden draak in 't stof verpletten,
 Ja, voor altijd breidlen kondt,
 En het slagzwaard wist te wetten,
 Méér dan 't Judith onderstond;
 Wees gegroet, sieraad der wereld,
 Met den hemelglans bepereld,
 Spruit van Davids Vorstenbloed,
 Afspiegeld in den gloed,

Die Abisag eens omstraalde,
 En waar Rachels kruin meê praalde,
 Als de glans van Jacobs huis;
 Neen, uw glorie was het Kruis,
 Waar de Godmensch aan verbloedde,
 Hij, wiens jeugd uw liefde hoedde,
 Hij, die voor het menschdom stierf,
 En ons 't hemelrijk verwierf;
 Hij, des Vaders welbehagen,
 Dien uw kuische schoot gedragen
 En gebaard heeft in den tijd;
 Daarom worden onze beden,
 Heilge Moeder, u op heden
 En voor eeuwig toegewijd.

*

'k Groet u, dienares des Heeren,
 Die, volhardend in 't gebed,
 Met ootmoedig zielsverneëren,
 U geschikt hebt naar Gods wet,
 Om Immanuel te ontvangen
 In uw maagdelijken schoot,
 Hem, die over graf en dood
 De opperheerschappij erlangen
 En het menschdom zaalgen kwam,
 Als onschuldig offerlam.
 Ja, dien God hebt gij gedragen,
 Toen hij 't eeuwig glorierijk
 Uittoog, om, in 't aardsche slijk,
 — Hij, de Vorst der Englenkoren! —
 Zich voor ons te zien geboren,
 En aan den verloren zoon,
 Wien het doemlot was beschoren,
 Weêr te geven 's Hemels kroon.
 Ja, Maria, toen, toen straalde
 't Licht, dat van den hooge daalde,
 Uit dien Zoon de wereld rond,

En, bij 's aardrijks droevig duister,
 Rees uit u de morgenstond,
 Aan Ezechias verkond,
 Die verzuchtte in krankheidskluister,
 Toen, op Gods bevel, de luister
 Van de zonne rugwaarts schoot,
 't Reddingsteeken uit den nood
 Van een onvermijdbren dood.
 Wees gegroet dan, slangvertreedster,
 Leliebloem in doornegaard,
 Maanglans, fonkrend over de aard,
 Hooge hemeltrouwbekleedster,
 Die voor dwaling 't hart bewaart,
 Dat zich u blijft toebetrouwen.
 ô Gezegendste aller Vrouwen,
 Geef, dat we eenmaal u aanschouwen,
 Waar, in stoorlooze eeuwigheid,
 U de Kroon is toebereid.

*

Wees gegroet, ô reinste Moeder,
 Jesses spruit, in hemelschoon,
 Hoedster van den Albehoeder,
 Neêrgezeten naast zijn troon.
 Schittrend boven de Engelscharen,
 In een gouden glansgewaad;
 Poolstar op de onstuime baren,
 Waar uw oog de doodsgewaren,
 Al des scheepings zielsbezwaren,
 Heilaanbrengend gadeslaat;
 Hoop der zondaars, zwakheidssterkster,
 Hemeldeur, genâbewerkster,
 Krankenhulp en toeverlaat;
 ô Verleen ons, door uw voorspraak,
 Lieve Moeder van Gods Zoon,
 Hier op aard reeds 's Hemels voorsmaak,
 En daarboven 't eeuwig loon.

*

Vol van ootmoed, Moeder-Maagd,
 Zij dees bede u opgedragen,
 Laat de hulde u welbehagen,
 Die ons hart u tegendraagt.
 Doch, wanneer, na 't aardse zwerven,
 Onze ziel naar ruste smacht,
 Doe ons dan een plaats verwerven,
 Waar uw blik ons tegenlacht.

XXII.

AVE REGINA.

— ONBEKEND. —

*

Gegroet, ó Hemelkoninginne,
 Wie de Englen eeren, als Vorstinne,
 Gij, uit wier maagdelijken schoot
 Het vredestralend morgenrood
 't Verloren menschdom redding bood;
 Gegroet, ó Moeder van genade,
 ó Schoonste in heel de vrouwenschaar,
 Kom met uw voerspraak ons te stade,
 Bij uwen Zoon, den Middelaar.

XXIII.

REGINA CÆLI.

— ONBEKEND. —

*

Vorstin des Hemels, juich, verblijd,	Alleluja.
Wien gij gebaard hebt in den tijd,	Alleluja.
Stond op, gelijk hij 't had voorzeid:	Alleluja.
Bid gij voor ons den Heere!	Alleluja.
Juich en jubel, Maria, ó Heilige Maagd,	Alleluja.
Want de Heer is voorwaar uit het graf opgedaagd!	Alleluja.

XXIV.

O GLORIOSA DOMINA.

— ONBEKEND. —

*

Gij, die, in hoogen glorieglans,
 Ver boven 's hemels sterrentrans,
 Gezeteld zijt als Koningin,
 En die U schiep, als Oppervorst,
 Gekweekt hebt aan de teedre borst,
 Met onnavolgbre moedermin,
 Zoodat, wat Eva de aard ontnam,
 Hergeven werd, toen Hij daar kwam,
 Geboren uit uw kuischen schoot,
 Die 't Hemelrijk op nieuw ontsloot;
 De Koning, voor wiens Majesteit
 Gij 't nedrig wiegje hebt gespreid.
 U wordt door heel het Godsgeslacht
 Lof, eer en hulde toegebracht,
 En voegt het uwen zoeten Naam
 Bij 't lofied der Drie-Eenheid zaâm.

XXV.

QUEM TERRA, PONTUS, ÆTHERA.

— ONBEKEND. —

Wien aarde en zee en hemel eeren,
 Verkonden, dienen met ontzag,
 Maria, Hij, de Heer der heeren,
 Was 't, die U onder 't harte lag:
 Gij hebt in uwen schoot gedragen
 Wien zon en maan, ja, 't gansch heelal

Eerbiedig om bevelen vragen,
 En die eens 't menschdom rigten zal.
 Hem, d'Alregeerder, in wiens handen
 Het lot van heel de schepping rust,
 Sloot Ge in uw maagdljke ingewanden,
 Der Volken heil, der Heemlen lust!
 Welzalig Gij, aan wie, ootmoedig,
 Gods Troonheraut de blijmaar bragt,
 Maria! — U bleek overvloedig
 Des Heilgen Geestes wonderkracht.
 En dáárom, glorie zij den Heere,
 Uit U geboren, Moeder-Maagd:
 God-Vader, Zoon en Geest blijf de eere,
 Nu en als de eeuwge morgen daagt.

 XXVI.

AVE, DULCIS MATER CHRISTI.

— ONBEKEND. —

*

Heilge Moeder, welk een smarte
 Sneed u door het minnend harte,
 Bij Herodes' toornegloed,
 Die u, met het Kind in de armen,
 Zonder menschelijk erbarmen,
 Naar Egypte wijken doet.

Heilge Moeder, welk een smarte,
 Sneed u door het minnend harte
 Toen ge 't Kind verloren hadt,
 En gij 't eerst, na driedaagsch zwerven,
 Aan uw borst moogt weér verwerven,
 In uw armen 't weér omvat.

Heilge Moeder, welk een smarte
 Sneed u door het minnend harte,
 Toen ge uw Zoon ter dood zaagt gaan,
 Onder 't wigt van 't kruishout hijgend,
 Afgemarteld, nederzijgend,
 Met ons zondejuk belään.

Heilge Moeder, welk een smarte
 Sneed u door het minnend harte,
 Toen ge, roerloos, als versteend,
 Maar inwendig fel bewogen,
 Onder 't kruis stond neêrgebogen,
 Tot den dood toe afgeweend.

Heilge Moeder, welk een smarte
 Sneed u door het minnend harte,
 Toen, na 't alles was vervuld,
 't Lijk des Zoons, van 't kruis genomen,
 U in de armen weêr moest komen,
 Als de losprijs onzer schuld.

Heilge Moeder, welk een smarte
 Sneed u door het minnend harte,
 Toen het Lijk ten grave zonk
 En uw ziel, in rouw bezwelen,
 Bij dat pijnlijkst banden breken,
 God het dierbaarst offer schonk.

Reine, Heilge Moedermagd, ó, dat, u ter eere,
 Dit ootmoedig smeekgebed mijn Geloof vermeere;
 Sterk uw voorbede in mijn hart Hoop en Liefde tevens,
 Dan verbeid ik zonder vrees 't scheidensuur des levens.

XXVII.

EGREGIE DOCTOR, PAULE.

— H. PETRUS DAMIANI; XII. EEUW. —

*

ô Paulus, Leeraar van de Volken, licht ons voor,
 En voer ons hart omhoog naar 't zalig hemelkoor,
 Waar 't heilgeloof aanbidding wordt en middagklaarheid,
 Waar liefde en vrede troont en onverhulde waarheid,
 Waar Vader, Zoon en Geest, in heiligen éénheidsband,
 Het eeuwig reukaltaar van lof en glorie brandt.

XXVIII.

EXULTET ORBIS GAUDIIS.

— ONBEKEND. —

*

Juicht en jubelt, aard en heem'len, brengt, ô Christnen, wel te moê,
 Aan de Apostelschaar den lofzang in verukking luide toe.
 Laat het schallen door de wolken, klink het heel de wereld door
 t Lied der hulde, 't lied der smeeking, toegebracht aan 't Jongrenkoor.
 Zij, het zout, het licht der wereld, zij, de regters meê der aard,
 Mogen 't vroom gebed verhooren, dat hun oprijst hemelwaart,
 En hun magtwoord doe de banden, waar de zonde ons in omknelt,
 Breken, en den hemel oopnen voor de ziel, die de aarde ontsnelt.
 Door hun kracht herleeft het harte, dat in zwijmel lag geboeid,
 Door hun invloed bloeit de deugd weêr, waar ze in 't zaad scheen
 uitgeroeid.
 Door hun voorspraak, moog, wij bidden 't, in het schrikbaar jongst
 gerigt,
 Als de Godmensch op de wolken nadert in zijn glorielicht,
 Ook ons oor het woord vernemen, 't laatste en hoogste liefdeblijk:
 „Komt, gezegenden mijns Vaders, neemt uw plaats in 't eeuwig Rijk.”
 Dan toch brengen we eens daarboven, zoo als nu in 't aardse stof,
 Vader, Zoon en Geest te zamen eeuwig eer, en dank, en lof.

XXIX.

CHRISTE, [SANCTORUM DECUS ANGELORUM.

— RHABANUS MAURUS; IX. EEUW. —

*

ó Christus, wien der Englen harpen klinken,
 In wiens verheven glans de heemlen blinken,
 Gij, Heer en oorsprong van al wat geschapen is,
 Ach, toon uw schepsel in zijn zwakheid derenis,
 En doe het menschdom, dat uw Naam belijdt, met de Englen
 zijn lof eens mengen.

Gij, Gabriël, ó held in 's Heeren hoede,
 Die d'ouden vijand pal zette in zijn woede,
 Daal dikwerf neër van uit uw hoogen hemeltrou,
 Opdat uw glans zich aan het starend oog vertoon
 Van onze ziel, die, de aard in Serafsvlugt ontogen,
 streeft naar den hoogen.

Maria, gij, die 't Licht hebt mogen baren,
 En nu ter spitse treedt der hemelscharen,
 Blijf met uw steun en hulp ons krachtig steeds op zij;
 Maak ons van alle stof en zondebanden vrij,
 En geve uw voorspraak, dat we eens eeuwig met U leven,
 Om Vader, Zoon en Geest voor immer lof te geven,
 waar de Englen zweven!

XXX.

TE, JOSEPH, CELEBRENT AGMINA CÆLITUM.

— ONBEKEND. —

*

U, Josef, viert het koor der zaalge geestenscharen,
 En heel de Christenkerk stemt met dien lofzang in:
 Zij eert in u den man, dien 't Gods bevel kwam paren
 In kuischen huwlijksband met 's Hemels Koningin;

Den man, die, toen de Vrucht, — Gods wonderkrachtvermogen —
 Ontkiemde, de aard ten heil, in d'ongerepten schoot,
 Op 's Engels woord, aan vrees en twijfelzucht ontogen,
 Berust heeft in 't geheim, dat 's Heeren wil besloot;

Den man, die als het Kind gebaard was, trouw ten hoeder
 Verstrekte op 't moeilijk pad, dat naar Egypte ging;
 Die 't Godspand heeft gezocht met de afgetreurde Moeder,
 En 't weër mogt vinden in der Schriftgeleerden kring.

Te regt siert, na den strijd des levens, 't eeuwig lover
 De kruin der Vrienden Gods, ten loon van trouwe deugd;
 Doch u kwam reeds op aard het heil der heemlen over,
 Bij d'aanblik van de Zon, wier glans 't heelal verheugt.

Verhoor, Drie-éénig God, de beden, die wij slaken,
 Neem ons, om Josefs wille, in liefde ontfermend aan,
 Omdat we in eeuwigheid deel van uw heemlen maken,
 En met het Engelenkoor u 't lofied op doen gaan.

XXXI.

TRISTES ERANT APOSTOLI.

— H. AMBROSIIUS; IV. EEUW. —

*

De Apostelschaar was droef te moede,
 En zat in bittre smarte neêr:
 De Herder, die de kudde hoedde,
 De Godsgezalfde, was niet meer!

Doch hoor, daar klinkt het tot de vrouwen
 Uit ongewraakten Englenmond:
 -Dra zal uw oog hem weêr aanschouwen,
 En staaft hij u zijn Heilverbond."

Zij tijgen voort, waar de Elf vergâren,
 En melden hun het blij berigt,
 Dat de Engel Gods kwam openbaren,
 Het woord, tot heel den kring gerigt.

En 't Jongrental snelt bergwaarts henen,
 Den Zaligmaker in 't gemoet,
 Die, van de Onsterfelijkheid omschonen,
 Door hen daar juichend wordt begroet.

ô Moog ook ons, bij 't Pascha-vieren,
 De Apostelvreugde zijn bereid,
 En namaals 't zegelooft versieren,
 Bij 'tjublen in Gods heerlijkheid.

Eer zij den Vader, hoog verheven,
 Den Zoon zij eeuwig hulde en lof,
 Den Geest zij roem en prijs gegeven,
 Op aarde en in het hemelhof.

XXXII.

FORTEM VIRILI PECTORE.

— SYLVIUS ANTONIANO, XVI. EEUW. —

*

U, Vrouwe, klinkt ons Feestgezag
 U, Monica, wier mannenmoed
 Uw ziel voor 't smetten heeft behoed,
 En vrij hield van der zonde dwang;

Die, met de hemelliefde in 't hart,
 En, warsch van aardse zinnelust,
 Een haven zocht aan de eeuwge kust,
 Waar nooit de vreugd wijkt voor de smart;

Die door onthouding 't vleesch getemd,
 Den geest door 't Woord gevoelsterd hebt,
 En nu onstoorbare blijdschap schept,
 In 't rustoord, u door God bestemd;

ô Meng uw beê met ons gebed,
 Opdat de God van alle magt
 Ook ons bedeele met de kracht,
 Die u de kroon heeft opgezet.

Den Vader, op zijn hemeltroon,
 Zij, van geslachte tot geslacht,
 Roem, prijs en eere toegebragt,
 Vereenigd met zijn lieven Zoon,
 En met den Geest ondeelbaar zamen: — Amen!

XXXIII.

TE, SPLENDOR ET VIRTUS PATRIS.

— RABANUS MAURUS; IX. EEUW. —

*

U loven en prijzen we op 't ruischen der snaren,
 Die de Englen u tokkelen, in de oorden van 't licht,
 U, kracht van den Vader, u, luister der heemlen,
 U, Jesus, in wien we ons bewegen en zijn.

Ontelbre trawanten omgeven uw zetel,
 En staan vol ontzag tot uw oogwenk gereed;
 Maar één van die allen staat fier aan de spitse,
 En wuift met de Kruisvaan verwinnend voorop.

't Is Michaël, hij, die den Draak heeft verpletterd,
 Voor altijd in d'afgrond ter neêr heeft geploft;
 't Is Michaël, hij, die de oproerige Geesten
 Te zaam met hun opperhoofd bliksemde in 't stof.

ó Moge ons zijn arm tot een beukelaar wezen,
 En volge onze voet steeds de Vaan, die hij voert,
 Dan zal ook ons hoofd eens de krone verwerven,
 Die 't Lam uit den troon aan de zijnen verstrekt.

Den Vader, den Zoon en den Geest zij te gader,
 In Drieheid en Eenheid ondeelbaar te zaam,
 Gelijk als het was van 't begin, tot aan 't einde
 Der eeuwen, het Loffied ter eere gebragt!

XXXIV.

UT QUEANT LAXIS.

— PAULUS WINFRIDUS; VIII. EEUW. —

*

Gij, heilge Lichtheraut, Joannes, Boetgezant,
 Ontsluit de lippen der gemeente, om u te loven;
 Verwerf haar vrijspraak van de zondeschild daar boven,
 Zoo klinkt u 't zuiver lied, waarvoor zij 't snaartuig spant.

Een Engel schetste uw grootsche toekomst voor de ziel
 Uws vaders, wien de tong geboeid werd, twijfelmoedig
 In 's Heeren Raadsbesluit, maar dien weër, even spoedig,
 Op 't hooren van uw Naam, de spraak ten deele viel.

Reeds in het duister van den moederlijken schoot,
 Verheugdet ge u bij 't nadren van de heilgeboorte
 Des Konings, door wiens dood de zaalge levenspoorte,
 Voor 't menschdom lang versperd, zich weder blijde ontsloot.

Zoo zij dan ook de lof en de eere toegewijd
 Aan Vader, Zoon en Geest, drievoudig-één in wezen,
 Van nu af voortaan steeds, gelijk het was voor dezen,
 En eindloos blijven zal, van eeuw- tot eeuwigheid.

XXXV.

DECORA LUX.

— ELPIS, GEMALIN VAN BOËTHIUS; V. EEUW. —

*

Het eeuwig-glanzend licht heeft zijne gloriestralen
Op 't hooge Apostelfeest in jubelgloed doen dalen,
Op 't Feest, den Prinsen van Gods Kerke toegewijd,
En dat boetvaardigen van 't zondejuk bevrijdt.

Gij, wereldleeraars, hemelregters, Rome's Vadren,
Aanvaardt het eerbiedsblijk van die u juichend nadren: —
Door folterkruis en zwaard verwierft ge uw zegepraal
En 't eeuwig zetelregt in 's Hemels opperzaal.

ó Zalig Rome, roem en kroon van alle steden,
Uw grond, door Petrus' en door Paulus' voet betreden,
Bergt in zijn heiligen schoot, doorpurperd van hun bloed,
Het stof van beiden, dat uw erf steeds zegnend hoedt.

U, Godheid, Drievoud-eén, zij door uw kerkgemeente,
Die neêrknielt bij der Opperherdren lijkgesteente,
De lofzang toegebracht, U, Vader, Zoon en Geest,
Wien t wierookoffer brandt op 't hooge Apostelfeest.

XXXVI.

PATER SUPERNI LUMINIS.

— KARDINAAL BELLARMINO; XVI. EEUW. —

*

Gij sloegt, ó lichtbron, in genâ
 Op Magdalene uw liefdeblik:
 En zie, het ijs van 't stug gemoed
 Vlamde eensklaps op in zonnevuur.

Rouwmoedig en vol teederheid,
 Stort zij aan Jesus' voeten neêr,
 En zalft en kust ze, en weent ze nat,
 En wischt ze met heur lokken droog.

ó Christus, zuivre liefdebron,
 Maak gij ons vrij van zondesmet,
 Vervul met uw genade ons hart,
 En geef ons 't eeuwig hemelloon.

Aan Vader, Zoon en Heilgen geest
 Zij, nu en in alle eeuwigheid,
 De lof, de dank, de roem en de eer,
 Door al, wat aanzijn heeft, gebracht.

XXXVII.

MIRIS MODIS.

— H. PAULINUS; V. EEUW. —

*

Wonderbaar, zaagt ge u, ó Petrus, op des Engels hemellast,
In den kerker door het slaken van uw boeijenprang verrast.
Hoofd der vrome Christenscharen, zwaaidet gij den herderstaf,
Dien u Jesus-zelf vereerde, toen hij u zijn kudde gaf,
Om die trouw op 't pad te leiden, dat naar de eeuwge heilbron voert,
Onverwrikt in Gods genade, door geen wolfsgehuil beroerd.
U, ó Vader, wordt het Lofied, door wat aanzijn heeft, gebracht;
Eeuwge Zoon, U stijgt eens 't jubel van geheel het aardsch geslacht;
Heilge Trooster, U zij eindloos 't offer van den dank bereid;
Prijs en roem en eer blijft immer U ten deel, Drievuldigheid!

XXXVIII.

QUICUMQUE CHRISTUM QUÆRITIS.

— PRUDENTIUS; V. EEUW. —

*

Wie Christus zoekt, met hart en ziel,
 Hij sla het oog naar boven heen;
 Dáár praalt zijn glans in 't schitterlicht
 Der onverstoorbre zaligheid.

Dáár staren wij zijn luister aan,
 Die nooit verdwijnt, noch tanen zal,
 Een luister, die van eeuwig telt,
 Vóórdát nog 't scheppingswerk bestond.

Hij is der Volken Opperheer,
 Die Juda's Konings scepter voert,
 Hij, Abraham's onwrikbre hoop
 En 't erfdeel van diens nageslacht.

Heer, wien het hoog Profetenwoord
 Had vóórverkondigd aan deze aard,
 U zij, op 's Vaders magtbevel,
 Geloovig oor en hart verleend.

U, Jesus, wordt op dezen dag,
 Die van uw majesteit getuigt,
 De eijns des eerbieds toegebracht,
 Met Vader en met Geest te zaâm.

XXXIX.

CUSTODES HOMINUM.

— ONBEKEND. —

*

Wij brengen den juichtoon aan d'Engelenstoet,
 Op aarde den mensch tot bescherming gegeven,
 Opdat, van de listen des boozen ontheven,
 Hij 't heilpad steeds volg', door Gods Wachters behoed.

Want, zeker, de lagen des Satans zijn groot,
 Nadat hij, het hemelrijk buitengestooten,
 Den sterfling het Eden des Heils zag ontsloten,
 En 't menschedom herboren uit d'eeuwigen dood.

Snelt toe dan, gij Engelen, en blijft ons ter wacht,
 Zoo deert ons geen leed, en zoo leven wè in vrede,
 Terwijl door ons harte de dank en de bede
 Ootmoedig der Godheid ten cijns wordt gebragt.

Drie-Eenheid, wij buigen de knie in het stof:
 ô Geef, dat we eens, zamen met de Engelenkoren,
 U 't jubelgeruisch van den Lofzang doen hooren,
 In 't zalig verblijf van den eeuwigen hof.

XL.

ô SOLA MAGNARUM URBIUM.

— PRUDENTIUS: V. EEUW. —

*

Klein Bethlem, gij grootste aller steden op aard,
 Die zaagt, hoe de Godheid als mensch werd gebaard,
 En hoe er een Star, die de zon overtrof,
 Den Koning verkondde, gedaald uit zijn hof,
 Om, broeder, den mensch tot een Redder te zijn,
 En hem te verlossen van de eeuwige pijn;
 En hoe, door de Wijzen, met oostersche pracht,
 Goud, Wierook en Myrrhe ten prijs werd gebragt
 Aan het Kind, dat, als Vorst en als God, in het graf
 Als Martlaar zou dalen, die 't leven ons gaf.
 Hij, Jesus, die hier aan de Volken verscheen,
 Ontvang steeds het offer der hulde en gebeên,
 Hem als Zoon met den Geest en den Vader gebragt,
 Eeuw in en eeuw uit, van geslacht tot geslacht.

XLI.

REGIS SUPERNI NUNTIA.

— URBANUS VIII; XVI. EEUW. —

*

Dus toogt gij, als des Hoogsten tolk,
 Volijvrig heen van huis en haard,
 En bragt naar verre, aan 't heidensch volk,
 Het Heilwoord, u door God verklaard.

Dus gaaft ge uw leven in gevaar;
 Doch, zoeter dood was u bereid:
 Uw harte werd een brandaltaar,
 Voor God ontvlamd in eeuwigheid.

Theresia, ô, zette uw beê
 Ook ons gemoed voor God in vuur,
 En deele ze ons het voorregt meê,
 Dat wij Hem dienen op den duur.

Dan vreezen wij geen hellegloed,
 Maar wordt, eerbiedig, te allen tijd,
 Ons nedrig offer van 't gemoed
 Aan Vader, Zoon en Geest gewijd.

XLII.

PLACARE, CHRISTE, SERVULIS.

— ONBEKEND. —

*

Zie, Christus, liefdrijk God en Heer,
Op ons, uw schuldbelijdend kroost,
In vaderlijke ontferming neêr,
En blijve uw Moeder ons ten troost.

En gij, wier negenduubbe rij
Den troon des Eeuwigen omgeeft,
ô Englen, sta uw hoede ons bij,
Terwijl ons hart ten hemel streeft.

Apostel- en Profetenschaar,
Verbid gij 's Hemels toornegloed,
En worden wij den vree gewaar,
Die enkel woont in 't rein gemoed.

Gij, heilge Martelarendrom.
En gij, Belijders, hoog in eer,
Bereidt ook ons in 't heiligdom
Een zetelplaats bij God den Heer.

ô Maagdenstoet en Pelgrims-tal,
Die 't leven boetedoende sleet,
Roep gij ons uit het aardse dal
Naar 't oord, waar smarte huist noch leed.

Des vijands bende, die ons kwelt,
Zij magtloos in haar overmoed;
Daar, onder Christus' staf gesteld,
Gods kudde veilig wordt gehoed.

Den Vader, op zijn hemeltrou,
Zij, met den Zoon en met den Geest,
Het lied der eere in 't stof geboôn
Door 't schepsel, dat zijn Schepper vreest.

XLIII.

AURORA CÆLUM PURPURAT.

— VIII. EEUW. —

*

In purper rijst de dageraad,
 De lucht weërgalmt van lof en dank,
 De wereld slaakt haar jubelklank,
 De hel rilt, met verbleekt gelaat.

Want hij, de Almagtige Opperheer,
 Hij, de overwinnaar van den dood,
 Die den Aartsvadren 't graf ontsloot,
 Gaf allen 't eeuwig leven weër.

Geen lijksteen baatte of krijgsmanswacht,
 Om Hem te kluistren in het stof:
 Geheel de schepping zingt zijn lof,
 Nu Hij verrijst uit 's graven nacht.

Genoeg gejammerd en geklaagd,
 Genoeg gezucht, genoeg geschreid:
 Hoor, hoor, wat blijmaar zich verspreidt,
 Nu 't eerste licht ter kinme daagt.

Daar schalt het, heinde en ver in 't rond:
 De Heer is waarlijk opgestaan,
 Den dood heeft Hij te niet gedaan!
 Zoo meldt het juichend de Englenmond.

ô Blijf dat Pascha ons gemoed
 Steeds tot een zuivre vreugdebron,
 Daar Hij, die Hel en Graf verwon,
 Voor 't zondig menschdom heeft geboet.

Drie-éénig God, wiens wondermagt
 Op nieuw zich toonde bij dit Feest,
 U Vader, Zoon en Heilige Geest,
 Zij eeuwge hulde toegebragt.

XLIV.

SALVETE, FLORES MARTYRUM.

— PRUDENTIUS; V. EEUW. —

*

Heil, heil u, eerste bloedgetuigen
 Voor Jesus' Leer, wie 't moordend staal,
 Als rozen, in haar ochtendpraal,
 Het schuldloos hoofd deed nederbuigen;
     ô Teedre schaar,
     Die 't zoenaltaar,
 Waarvoor wij in aanbidding knielen,
 Het eerst met palmloof hebt gesierd,
 De Kerk, die uw herinring viert,
 Prijst zalig u, onnoozle zielen,
 Om Jesus, wien in eeuwigheid
 De hoogste lof is toebereid,
 Met Vader en met Geest te zamen,
 Heil, heil u, Eerstelingen! — Amen.

XLV.

CÆLESTIS URBS, JERUSALEM.

— VII. EEUW. —

*

Jerusalem, volzaalge stad,
 „Gezigt des Vredes” is uw naam.
 Gij, in het hemelsch koningrijk
 Uit levend bouwgesteent voltooid,
 Zijt door een Engeldrom omgloord.
 Gelijk de Bruid voor 's Bruigoms blik.

Nieuw stijgt zij uit den Hemel af,
 Als uit het kuische slaapvertrek,
 Om, uitverkoren, met den Heer
 In eeuwgen hnwlijksbond te treên.
 Haar straten en haar muren zijn
 Uit sijn gelouterd goud bereid.

Haar poorten staan in parelglans
 Steeds open tot het Heiligdom,
 Voor allen, die, om Christus' wil,
 Op aard in smaadheid zijn gedrukt,
 En wien hier, enkel uit genâ,
 Het binnengaan veroorloofd wordt.

Door strenge proeve naauw gekeurd,
 Is elke steen vooraf geglad,
 Eer dat des Wijzen Bouwheers hand
 Aan ieder zijne plaats beschikt,
 En zóó het heilig praalgesticht
 Voor de eeuwigheid gevestigd wordt.

Drie-éénig God, aan U zij de eer!
 U, Vader, Zoon en Heilige Geest,
 Zij 't dank- en jubellied gewijd,
 U, wien de majesteit, de kracht,
 Ondeelbaar en alléén, behoort,
 In aller eeuwen eeuwigheid.

 XLVI.

TE, LUCIS ANTE TERMINUM.

— H. AMBROSIIUS; IV. EEUW. —

*

Vóór nog de dag ten einde spoedt,
 Val ik u, Schepper-God, te voet,
 En bidde ik uw barmhartigheid,
 Dat zij me in hoede 't rustbed spreid'.

Wend gij der droomen onrust af,
 Verbreek des Boozen heerschersstaf,
 En geef, dat, met een rein gemoed,
 Mij de ochtendzon weér blij begroet.

Dat smeek ik, Vader, voor uw troon,
 En, met en door U, ook den Zoon,
 In éénheid met den Heiligen Geest,
 Die leeft, en heerscht en zijt geweest
 Van eeuw- tot eeuwigheid te zamen. — Amen.

XLVII.

ADORO TE.

— H. THOMAS VAN AQUINO; XIII. EEUW. —

*

Verborgen Godheid, onder schijn van spijs en drank
 Waarachtig schuilende op de Altaren, neem den dank,
 De hulde en d'erbied van een hart, in U verslonden,
 Dat U in 't stof aanbidt, maar vruchtloos zou doorgronden:
 Gezigt, gevoel en smaak, 't schiet alles toch te kort;
 Alleen 't gehoor, dat door het Woord getroffen wordt,
 Strekt veilig hier 't geloof ten gids. — Dat woord des Heeren
 Gedooft geen twijfel, maar eischt nedrig zielsverneëren.
 'k Geloof uw Godheid dan, die eenmaal zich alléén
 Op 't Kruis verborg, terwijl de Menschheid hier meteen
 Omhuld is; ik breng beiden 't loflied; maar, rouwmoedig,
 Roep ook ik, als aan 't Kruis de Moorder, overvloedig
 Genade in; en, terwijl ik niet als Thomas deed,
 Wiens oog de wond moest zien, aler hij U beleed,
 Zoo breng ik, ja, hier hulde aan God- en Menschheid beiden,
 Met bede, dat Geloof en Liefde en Hoop nooit scheiden
 In mijn vermorzeld hart, gevoed door 't Hemelbrood,
 Dat levend teeken van des Heeren offerdood.
 ó Moog mijn ziel, barmhartig Pelikaan, U smaken,
 Wiens Bloed met éénen drup een wereld rein kon maken,
 Die onder zondeschild gebukt ging! — Jesus, Heer,
 Hier voor mijn oog bedekt, ó, blik genadig neër,
 En geef, dat ik, na zooveel smachtend zielsverlangen,
 Door uw verdienste, 't heilig licht eens moog ontvangen,
 Dat van uw aanschijn straalt, daár, waar gij, onverhuld,
 De heemlen met onstoorbre zaligheid vervult.

XLVIII.

DOMINE, JESU, NOVERIM ME.

— H. AUGUSTINUS; V. EEUW. —

*

Geef, Heer, dat ik mij-zelven ken,
 En niet van u onwetend ben;
 Geef, dat ik, met een vromen zin,
 Mij-zelven haat en u bemin.

Laat mij naar U-alléén slechts zien,
 En nooit der wereld hulde bién;
 Geef, dat ik voor mij-zelven sterf,
 En 't leven in uw rijk verwerf.

Laat mij, welk lot gij me ook bereidt,
 Een voorbeeld zijn van dankbaarheid,
 En, over 's levens kronkelbaan,
 Aan uwe hand ten hemel gaan.

Laat ik mij-zelven vlieden, Heer,
 Opdat ik tot U wederkeer,
 En, vrij van aardse zorg en pijn,
 Uw uitverkoren kind moog zijn.

Dat ik nooit op mij-zelven bouw,
 Maar enkel op uw kracht vertrouw,
 Dan, Jesus, Gods gezalfde zoon,
 Acht ik om U geen smaad of hoon.

ó Dierbre Jesus, zie naar mij,
 Roep, roep me, opdat ik bij U zij,
 En in den glans, dien gij verspreidt,
 Mijn ziel U smake in eeuwigheid.

XLIX.

ô, MI JESU.

— H. AUGUSTINUS; V. EEUW. —

*

ô Jesus mijn, wat kan het zijn,
 Dat ik aan U mag geven!
 Laat mij, ô Heer, naar uwe leer,
 In Christen-ootmoed leven.

Het is me of Gij zacht spreekt tot mij,
 In hemelzoete toonen:
 Mijn hart en geest zal liefst en meest,
 Ja, altoos in U wonen.

Ach, dat mijn ziel aan u geviel,
 Ik wil ze U eeuwig schenken,
 Gewis dan zal, bij lofgeschal,
 Ze aan de aarde niet meer denken.

ô Liefdegloed, ô hoogste goed,
 Ver boven 't aardsch gewemel,
 In zaalge smart, versmelt mijn hart
 Bij 't smachten naar uw hemel.

Laat niet dat vuur, bij 't stervensuur,
 Mijn God, in mij verdooven,
 Maar moog mijn mond U in dien stond,
 En, namaals, eindloos loven.

L.

ô DEUS, EGO AMO TE.

— H. FRANCISCUS XAVERIUS; XVI. EEUW. —

*

ô God, mijn ziel is één gebed,
 Omdat gij haar hebt uitgered.
 Wel straft gij hem, die kwaad bereidt,
 In 't vlamvend vuur der eeuwigheid,
 Maar ook uw lieflijk aangezigt
 Verkwikt de deugd in 's hemels licht.
 Om mij zijt gij met smaad belaân,
 En wat heb ik voor u gedaan?
 De nagel groefde aan 't kruis uw hand,
 De speer stak u naar 't ingewand,
 En de allerwrangste boezemsmart
 Hebt gij om ons met vreugd getart;
 Ja, in den dood zijt gij gegaan,
 Maar ook, om ons, weêr opgestaan; —
 En blaakt dan niet in liefdebrand
 Voor u geheel mijn ingewand,
 En wijd ik, Jesus, ieder uur
 U met mijns harten gloeiendst vuur?
 ô Laat uw banden en uw pijn
 Gestaåg toch voor mijn zielsoog zijn,
 En rigt mijn hart slechts één gebed
 Tot U, die 't menschedom hebt gered,
 En Koning zijt en eeuwig leeft,
 Daár, waar gij de uwen 't loon eens geeft.

L.I.

NOBIS SANCTI SPIRITÛS GRATIA SIT DATA.

— PAUS JOANNES XXII; XIV. EEUW. —

*

Laat genadig, Heilige Geest, ons het licht bestralen,
 Dat de Hemelkoningin in 't gemoed kwam dalen,
 Toen zij met den Englengroet 't uit zijn mond mogt hooren:
 „Straks, ô Maagd, wordt uit uw schoot 't eeuwig Woord geboren.”

Gij, ô zuivre Moedermaagd, baardet Hem ten leven,
 Die, voor 's sterflings zondeschild, aan het Kruis zou sneven:
 Christus, die het graf verliet, om, voor 't oog der scharen,
 In verheven Majesteit, plegtig op te varen.

Kracht en troost vloot mildlijk neêr met de Pinkstervonken,
 Die vol wonderglans op 't hoofd van de Apostien bionken;
 In dees tongen kwam de Geest tot de Kerk op aarde,
 Die, als Christus' lieve Bruid, 't Woord des Heils verklaarde.

't Zevenvoudig gaventel, op hen uitgeschoten,
 Had der talen wonderschat in hun geest ontsloten,
 En zij gingen, heinde en ver, predikend aan allen
 De Verzoening, in het Kruis, de aard ten deel gevallen.

Heilige Geest, ô Wonderkracht, bron van liefde en leven,
 Ons als duurzaam Godsgeven, van omhoog gegeven,
 Moog uw gloed, genaderijk, zalvingsvol steeds strekken,
 Om uw gaven zevenvoud in ons hart te wekken.

Vinger van Gods regterhand, hemelsch alvermogen,
 Schutgeest tegen 't algeweld van des Satans logen,
 ô Bewaar en koester ons onder uwe vleuglen,
 Zoo ontbreekt der ziel nooit kracht, om het kwaad te tenglen.

Neig, ô Trooster, Heilge Geest, 't oor naar onze beden,
 Leid en licht op 's levenspad onze wankle schreden,
 En moog eens, als 't Godsgerigt vreeslijk aan zal vangen,
 Jesus aan zijn regterzij mij doen plaats erlangen.

Schepper, Trooster, Heilge Geest, ô, dat, u ter eere,
 Dit ootmoedig smeekgebed mijn Geloof vermeerere,
 Sterk uw licht in mijn gemoed Hoop en Liefde tevens,
 Dan, ja, zal ik zalig zijn na den strijd des levens.

 LII.

VENI, SANCTE SPIRITUS.

— ROBERT, KONING VAN FRANKRIJK; XI. EEUW. —

✱

Kom, Heilge Geest, en moog een vonk van 't godlijk licht,
 Dat glansrijk u omgeeft, ons in den boezem stralen;
 Kom, armen-troost, kom, dat uw schittrend aangezigt
 In ons gemoed genade en klaarheid neêr doe dalen;
 Kom, beste raadsman, heul en toeverlaat voor 't hart,
 Die als ge in 't binnenst' heerscht er vrede en vreugd doet wonen,
 Die laafnis schenkt in druk, verademing in smart,
 Kom, wil u ook met ons geschrei meêwarig toonen,
 Ons bijstaan in de hitte van den dag, uw gloed
 Aan onze zielen, die u trouw zijn, mild bedeele,
 Want zonder u bestaat er voor den mensch noch goed,
 Noch deugd, noch onschuld. — Ach, wil onze wonden heelen,
 Ons reinigen van smet, het dorre van den geest
 In ons bedaauwen, 't stugge en koele op doen houden,
 Dat steeds de bron van alle zonden is geweest.
 Geef, Heilge Geest, aan die zich uwer toevertrouwd,
 De Zevengaaf, en zij het eindloos loon der deugd,
 Dat hun is toegelegd, die op uw sterkte bouwden,
 Onze erfachat en ons deel, bij de onverstoorbre vreugd,
 Waarmede de Heemlen u in eeuwigheid aanschouwden.

LIII.

JESU, DULCIS MEMORIA.

— H. BERNARDUS, APT VAN CLAIRVAUX; XII. EEUW. —

*

ô Jesus, wiens gedachtenis
 Mijn ziel reeds louter blijdschap is,
 Wat zoete vreugde is hem bereid,
 Die juicht in uw aanwezigheid.

Geen liefelijker zangakkoord,
 Geen klank wordt streelender gehoord,
 Geen denkbeeld ooit meer wonderschoon
 Dan Jesus, Gods gezalfde Zoon.

Die boetenden ten hope strekt,
 U, biddenden, tot vreugde wekt,
 ô Jesus, welk een zaligheid
 Is die u zoekt en vindt bereid.

ô Jesus, zuivre liefdebron,
 Des harten vreugd, des geestes zon,
 Gij zijt het hoogste zielegoed,
 't Volmaaktste rustpunt voor 't gemoed.

Geen taal, die 't openbaren kan,
 Geen spraak meldt ooit het zoet er van,
 Dat slechts de Christen ondervindt,
 Die Jesus en zijn Dienst bemint.

En of ik mij te slapen leg,
 Aan huis en haard, op zee, op weg,
 Alomme, waar ik me ook bevinde,
 Is Jesus mijn vertrouwdste vriend.

Bij d'eersten straal van 't morgenlicht
 Is 't zielsoog naar uw Graf gerigt,
 En zoek ik, met Maria, daar
 Mijn Jesus, U, mijn Middelaar.

Dan pleng ik tranen van geneugt,
 Dan baad ik in een zee van vreugd,
 Dan stort ik mij aan 's Heeren voet,
 En smeeek hem met een vol gemoed:

ó Jesus, Koning, wonder-sterk,
 Vrijmagtig Opperheer der Kerk,
 U, onuitspreekbre hartelust,
 Zoekt zich mijn ziel ter levensrust.

Blijf met ons, Heer, en zij uw licht
 Ons poolgestarnte op 't pad van pligt;
 Verdrijf ons 't duister uit den zin,
 En neme uw Leer heel 't aardrijk in.

Ontsteek uw outer in mijn borst,
 Uw liefde laaf mijn zieleorst,
 Zoo blijft voor wereldsche ijdelheid
 Geen plaatst in 't binnenst meer bereid.

ó Heer, wat is uw liefde zoet,
 Voor 't afgestreden krank gemoed!
 Geen taal, hoe teeder, rijk of stout,
 Die ooit de kracht er van ontvouwt.

Wat was uw menschenliefde groot:
 Gij, die voor ons uw bloed vergoot,
 Hebt ons den Hemel opgedaan,
 En 's Vaders Rijk doen binnengaan.

Ontvlam uw liefde mij in 't hart,
 En ban er de aardsche zorg en smart,
 Opdat het enkel zich bereid'
 Voor 't gunstgenot der eeuwigheid.

ô Gij, der ziele hoogste goed,
 Der liefde bron in overvloed,
 Geef, dat ik u, uit 's harten zin,
 Met de eigen liefde wedermin.

Gij, eindloos heil, mijn hoop, mijn troost,
 Volmaaktste vreugd, als 't hart verpoost
 Van 's werelds kommer; zonde en leed,
 En, Heere, in u zich-zelf vergeet.

ô Laat me, ô Jesus, in u zijn,
 Dan voel ik kwelling, angst noch pijn,
 Maar smacht ik, stof en banden moè,
 U in uw eeuwge glorie toe.

Al is mijn mond uw lof niet waard,
 Toch brengt hij hulde u toe op aard,
 En daartoe schenkt uw liefde moed,
 Gij eenig-dierbaarst zielegoed!

Mijn Jesus, ô, uw kracht-alleen
 Sterkt mij in 's levens tegenheên,
 En 't hart, dat u ten voedsel zoekt,
 Wordt door geene aardscheid meer verkloekt.

Die van u eten hongren nog,
 Die van u drinken dorsten toch
 Naar d'overloozen liefdevloed,
 Dien gij voor de uwen stroomen doet.

Wie van uw glorie is vervuld,
 ó Jesus, voelt geheel zijn schuld,
 En 't kwellen van de zoetste pijn
 Om met en in u steeds te zijn.

Want gij toch zijt der Englen lust,
 Der heemlen onverstoorbre rust,
 Den mond een eindloos honigzoet,
 Het oor en 't oog een eeuwig goed.

Gij weet, Heer, wat ik om u lij,
 ó Dale uw geest dan over mij,
 En doe het aan mijn hart verstaan,
 Wanneer ik tot u op moog gaan.

Heer Jesus, mijn Verlosser, ach,
 Hoe zoet, wie 't ondervinden mag,
 Dat gij bestendig in hem woont,
 En met uw gunst zijn liefde loont.

Ach, zijt ook mij tot zielevreugd,
 Tot troostgestarnt op 't pad der deugd,
 Mijn harteblijdschap, steun en kracht,
 De burgt, waar ik mijn hulp van wacht.

Wat is het zalig, slechts voor hem
 Te jubelen met luider stem,
 En, voor de wufte wereld dood,
 Te leven in Gods liefdeschoot.

ó Jesus, licht der eeuwigheid.
 Gij troost de ziel, die tot u schreit;
 Geen schepsel is er u gelijk
 Op aarde of in uw hemelrijk.

Waar ik mij ook bevinden moog,
 U wensch mijn hart, u zoekt mijn oog,
 En als mijn hart en oog u vindt,
 Dan ben ik uw gelukkigst kind.

'k Omhels u dan, uit 's harten grond,
 En, lieve Jesus, zegt mijn mond,
 Laat ons nu nimmer scheiden gaan,
 Maar hang mij als uw Broeder aan.

Wat ik gezocht heb, vind ik nu,
 'k Bezit, wat ik verlangde, in u,
 Ik blaak van 't hoogste heilgenot,
 En juich en leef nu slechts voor God.

Wie u, ó Jesus, zóó bemint
 En in u al zijn blijdschap vindt,
 Hij zal in 't eeuwig-zalig oord
 Uw liefde eens smaken ongestoord.

Hoe fel gloeit thans de liefdevlam,
 Die heel mijn ziel gevangen nam,
 En naar de bronwel smachten deed,
 Wier water heulsap schenkt in 't leed.

Die zegen daalt van boven neêr,
 Die liefde vlamt uit hooger sfeer,
 Het is met ongeschapen glans,
 Dat deze zonne praalt ten trans.

Die gloed verteert mij merg en been,
 En dringt door hart en adren heen,
 Dat vuur legt plotseling in de asch,
 Wat in mij stof en aardsch nog was.

Die glans, uit hooger kring gedaald,
 En op deze aarde neêrgestraald,
 Blonk eerst den Herders, wonderschoon,
 Ter kribbe van Gods eeuwgen Zoon.

En nu, ô Jesus, klinkt mijn zang
 Uw naam ter eer, mijn leven lang,
 En zij de aanbidding u gewijd
 Op aard hier, en in eeuwigheid.

Kom, Koning, uit de wolken neêr
 Kom, Vader, eindlooze Opperheer,
 En zij uw hemelsch aangezigt
 Barmhartig steeds naar ons gerigt!

Voor u, ô Jesus, dooft de pracht
 Der zonne weg tot enkel nacht,
 Voor u wijkt alle specerij
 In geur en smaakgenot er bij.

Uw adem is vol lieflijkheid,
 Uw stem, die ons ten hemel leidt,
 Zoo zoet, dat, wie haar ééns slechts hoort,
 Het aardsche slijk nooit meer bekoort.

En daarom smEEK ik u in 't stof,
 Met zielsverlangst naar 't hemelhof,
 Waar gij, in uw barmhartigheid,
 Ook mij een plaats hebt toebereid.

ô Daal nog eens op aarde neêr,
 Verlaat der Heemlen blijde steer,
 Waar gij, aan 's Vaders regterhand,
 De vierschaar over 't aardrijk spant.

En 'k zal u volgen, waar ge ook gaat;
 Gij blijft mijn schild, mijn toeverlaat,
 Mijn deel, mijn erf, mijn ééinig goed,
 Mijn heil, mijn roem, mijn overvloed.

Gij, hemelburgers, komt, snelt aan
 En doe de poorten opengaan
 Van 't eeuwige Jerusalem,
 Dat jubelschatert op zijn stem.

ô Koning van alle eeuwigheid,
 Drijf 't duister weg, dat mij omspreidt;
 Genadebron en hemelkroon,
 Ach, voer ons in uw hoogen troon.

Daar, waar een glanzende Engelschaar
 U 't loffied schalt met stem en snaar,
 In 't licht, waar uwe aanwezigheid
 De zielen 't hoogst geluk bereidt;

Daar heerscht ge in vrede, ô Hemelheer,
 En slaat ge zeegnende oogen neêr!
 Ach, moge ik eens aan 't heilfestijn
 Uw dischgenoot voor eeuwig zijn.

ô Jesus, geef, dat, als ik sterf,
 Mijn ziel het hemelsch deel verwerf,
 En stel mij in uw eeuwig Rijk
 Met de Engelen te uwer dienst gelijk.

Gij zijt mijn loffied te allen tijd,
 Aan u is heel mijn geest gewijd,
 En zweeft, gereinigd door uw Bloed,
 Den open Hemel in 't gemoet.

LIV.

LAUDA, SION, SALVATOREM.

— H. THOMAS VAN AQUINO; XIII. EEUW. —

*

Zing, Sion, het lied uw Verlosser ter eer,
 Verhef in uw zangen den leidsman, den herder;
 Stem hooger den jubel, zooveel gij 't vermoogt,
 En toch zal uw lof nooit naar waarde hem prijzen.

Het levend en levenverwekkende Brood,
 Dat aan de verbroederde Twaalf werd gegeven
 Ten spijze, in den nacht, aan den heiligen disch,
 Geeft stof voor opzetlijke lofliederakkoorden.

Zoo klink dan uw zang uit de volheid van 't hart,
 En dartel de ziel in betaamlijke vreugde:
 De Feestdag wordt heden toch plechtig gevierd,
 Die 't eerst dezen godlijken disch aan zag rigten.

Het Pascha van 't oude Verbond wijkt voor 't nieuw,
 En neemt in het Nachtmaal des Heeren een einde.
 Zoo vliedt voor de waarheid de schaduw daarheen,
 De nacht voor den dag, en het oude voor 't nieuwe.

Wat Christus volbragt in den nacht vóór zijn dood,
 Ten avondisch, onder de Jongren gezeten,
 Dat doen we op zijn woord ter gedachtnis steeds na,
 En heiligen 't Brood en den Wijn tot een offer.

Dat het Brood wordt tot Vleesch en de Wijn wordt tot Bloed,
 Is 't geloofspunt, door Christus zijn volgers gegeven,
 En vat ook 't verstand of het zintuig dit niet,
 't Geloof toch houdt vast, wat hier boven natuur gaat.

Daar huist iets voortreflijks hier onder den schijn
 Der beide gedaanten, — slechts teekens, geen zaken: —
 De spijs is het Vleesch, en de drank is het Bloed,
 En Christus blijft heel onder elke gedaante.

Hij wordt niet gebroken, ontleed, of verdeeld
 Maar door die hem nuttigt, volstandig ontvangen;
 En duizend, of één, elk erlangt evenveel,
 Doch, schoon ook genuttigd, toch nimmer verteerbaar.

En goeden en boozen ontvangen die spijs,
 Tot leven of dood, naar 't verschil van hun toestand;
 De braven ten zegen, de snooden ter straf,
 Zoo verschilt het gevolg hier van de eigenste Nutting.

Al wordt dan het Brood ook veelvoudig gesplitst,
 Geen twijfel bevang u toch daarom het harte,
 Want weet, dat er zooveel verschuilt in elk deel,
 Als onder 't aanbidlijk geheel ligt verborgen.

De zaak staat in 't minst aan de scheiding niet bloot,
 Maar enkel het teeken des Broods wordt gebroken,
 En zoo wordt noch staat, noch gestalte van Hem
 Die hier is verholen, gedeerd of geschonden.

Beschouw, hoe der Engelen Brood tot een spijs
 Van den christlijken pelgrim op aard is geworden,
 Het Brood van de kindren des eeuwigen Rijks,
 Een spijs, die geen honden ten voedsel mag strekken.

Werd Izaak aan God tot een offer gebragt,
 Het Paaschlam aan Isrel ter slagting bevolen,
 En 't Manna den vaden ter spijze vergund,
 Zoo is door dat alles ons Kruislam beteekend.

Goedaardige Herder, waarachtige spijs,
 ô Jesus, wil onzer u liefdrijk ontfermen.
 Bescherm ons, en hoed ons, en doe ons in 't land
 Der levenden de eindlooze goedren aanschouwen.

Verlosser, die alles doorgrond en vermoogt,
 Die ons hier op aard reeds zoo hemelzoet spijzigt,
 ô Laat ons hiernamaals, ten eeuwigen disch,
 Ons erfgoed, in 't bijzijn der zaalgen, genieten.

LV.

VERBUM SUPERNUM.

— H. THOMAS VAN AQUINO; XIII. EEUW. —

*

Het eeuwig Woord, de Zoon, steeds met den Vader één,
 Die 't Hemelrijk verliet en onder ons verscheen,
 Om 't groot Verlossingswerk voor 't menschedom te verrigten,
 Zou, eindelijk, voor 't verraad van zijn Discipel zwichten
 En dra ter dood gaan. — De avond viel. — Hij treedt ten disch.
 Waar reeds het Jongrental te zaam vergaderd is.
 Hij breekt het brood en plengt den wijn, ten teeken,
 Dat Hij hun nalaat, van zijn liefde, nooit bezweken,
 Maar eindloos sterker nog, als Hij hen straks verlaat,
 En, daar 't Volbragt is, weder tot den Vader gaat,
 Doch, met zijn Vleesch en Bloed, in zichtbre schijngestalte,
 Hen voeden wil door spijs van bovenaardsch gehalte.
 Zoo werd Hij ons gelijk, — toen Hij ter wereld kwam;
 Onsterfelijk Brood, toen Hij van de aard zijn afscheid nam,
 En, toen Hij stierf aan 't Kruis, de losprijs onzer zonden,
 Maar in de Heemlen 't loon, aan zijnen dood verbonden.

LVI.

ô SALUTARIS HOSTIA.

— H. THOMAS VAN AQUINO; XIII. EEUW. —

*

ô Allerheiligst Offerbrood,
 Dat de aard de hemelen ontsloot,
 De krijg dreigt met verderf en dood,
 Geef Gij ons sterkte en hulp in nood!
 U, Drie-in-Eenheid, God en Heer,
 Die ons den waarborg hebt gegeven,
 Daar boven, van een eindloos leven,
 U zij en blijf voor eeuwig de Eer.

LVII.

AD CENAM AGNI.

— ANDERE LEZING VAN HET AD REGIAS AGNI DAPES; VI. EEUW. —

*

Het zuivre feestkleed aangegord,
 Den blijden Paaschzang aangeheven
 En 't jublend hart nu uitgestort,
 Daar ons het voorregt wordt gegeven,
 Om neêr te zitten aan den disch,
 Waar 't Lam èn spijs èn gastheer is!
 Hij, Christus, de eeuwige Offeraar,
 Is door de smartzee heengetreden,
 En strekt in 't eind op 't Kruisaltaar,
 Om ons, zijn afgebeulde leden,
 Terwijl zijn bloed, dat de aarde drenkt,
 Den zondaar 't eeuwig leven schenkt.

't Is Pascha, de Engel van den dood
 Heeft over ons zijn magt verloren,
 En 't slavenjuk, dat, zwaar als lood,
 Aan 't menschedom was ten doem beschoren
 Is, als eens Farao's geweld,
 Vernietigd, toen de Glorieheld,
 Hij, Christus, 't Paaschlam, werd geslagt
 En 't oude zuurdeeg werd verdreven,
 Toen 't nieuwe de aard herstelling bragt
 En 't uit den dood weêr bragt ten leven!
 Gezegend zij dan 't Offerlam,
 Dat, ons ten heil, ter slagbank kwam.

Het sloot den afgrondskerker digt
 En 't eeuwig Rijk der Heemlen open,
 Daar dood en graf voor altoos zwicht,
 Nu beider boeijen zijn verbroken.

ô God, die aarde en Hemel schiep
 Bescherm het Volk, dat tot U riep,
 Om uitkomst; — blijf, ô blijf ons bij
 En maak de Paaschvreugd, die wij smaken
 Al de Uwen zonde- en kormervrij,
 Zoo mogen wij U eens genaken.
 En klink voor Vader, Zoon en Geest
 Ons Lied, op 't eeuwig Pascha-feest.

 LVIII.

PATRIS SAPIENTIA.

— ONBEKEND. —

*

De Wijsheid des Vaders, de Waarheid, het Woord,
 De Godmensch, ten heil ons gezonden,
 Wordt, vóór nog de morgen ter oosterkim gloort,
 Verlaten, gevangen, gebonden.

En naauw nog steeg 't uur voor het eerst op zijn baan,
 Of Christus, bespuwd en geslagen,
 Zag zich voor Pilatus in aanklagte staan,
 Gereed, om ons schuldjuk te dragen.

Zie, het uur had zijn loop even driemaal volbragt,
 Als de kreet: Kruist hem! kruist hem! gehoord werd;
 En, met doornen gekroond, en in 't spotkleed veracht,
 De Godmensch ter strafplaats gesloord werd.

Toen ten zesden maal 't uur van den dag blonk op aard,
 Werd het Godslam aan 't Kruishout geklonken;
 Met moorders gelijk, en, den laafdrank onwaard,
 Is den dorstende galle geschonken.

Ten negenden stond werd door Jesus de geest
 In de handen zijns Vaders bevolen,
 En de zij hem doorboord; maar, ontroerd en bevreesd,
 Trilde de aard, en de zon ging verscholen.

Toen 't avond werd, nam men het lijk van het kruis,
 Het lijk van den oorsprong des levens,
 De vreugde der Englen, de Kroon van Gods huis,
 Het Offer en de Offeraar tevens.

En, eindelijk, in 't graf door de zijnen gebragt,
 Werd het ligchaam in kruiden geborgen:
 De Schrift was vervuld, en uit doodlijken nacht
 Verrees nu de zaligheidsmorgen.

*

Heilge Martlaar, Jesus, God, ô, dat, U ter eere,
 Dit ootmoedig smeekgebed mijn Geloof vermeerere;
 Wek uw lijden in mijn ziel Hoop en Liefde zamen,
 Dan zult gij na 's levens strijd steeds mijn deel zijn. Amen.

LIX.

SALVE, MUNDI SALUTARIS.

— H. BERNARDUS, ABT VAN CLAIRVAUX; XII. EEUW. —

*

Om u, 's werelds Heil, te groeten,
 Stort ik, Jesus, voor uw Voeten,
     Schreijend onder 't zondenjuk;
 Kom het licht van uw genade
 Mijner arme ziel te stade
     In haar kommer, smart en druk!

Heilge Voeten, wreed doorklonken,
 Ik omhels u, weggezonden
     Aan het kruishout van den Heer;
 Ach, wie voelt er, bij 't aanschouwen
 Van die foltring, 't hart niet rouwen,
     En stort niet in 't stof ter neêr?

Jesus, ô, doe aan uw Voeten
 Mij de rust en vrede ontmoeten,
     Waar geên wereld ooit meê streelt;
 En zij door dees gruwbre wonden
 Mij vergifnis van mijn zonden
     Hier en eeuwig meegedeeld.

*

Zijt gegroet, ô heilge Handen,
 Die geslaakt hebt de ijzren banden,
     Waar ons Satan meê omving;
 Zijt gegroet, ô liefdrijke armen,
 Toegestoken uit erbarmen,
     Als de Godmensch sterven ging.

Ja, mijn ziel brandt van verlangen,
 Om de kruisbanier te omvangen
 Met den hoogsten liefdegloed;
 Ja, des Heeren Handewonden
 Houden eeuwig mij verbonden,
 Bloeden me eeuwig in 't gemoed.

In die Handen rust ik veilig,
 In die wonden blijft men heilig
 En gestemd tot hemelvreugd;
 Laat dan mij die Handen dekken,
 Heere Jesus, en mij strekken
 Tot een steun op 't pad der deugd.

*

Zijt gegroet, ó Zijdewonde,
 Bloedend voor des menschedoms zonde,
 Overkostbre levensvloed;
 Moog uw kracht mij sterkte schenken,
 En mijn dorre ziele drenken,
 Zijdewonde, wees gegroet!

Stort mij troost en vreugd in 't harte,
 Laa'nis voor de bittere smarte,
 Die dees aard te lijden geeft;
 Doe mij hier vooraf reeds smaken,
 Wat mijn heil eens zal volmaken,
 Waar de Christen eindloos leeft.

Derwaarts streef ik, heilge wonde,
 Bloedend ook voor mijne zonde.
 Heilge Wonde in 's Heeren zij';
 Met de Handen, met de Voeten,
 Kom ik mede u nedrig groeten;
 Heilig Vijftal, zuiver mij!

LX.

AD PERENNIS VITÆ FONTEM.

— H. AUGUSTINUS; IV. EEUW. —

*

Naar de bron van 't eeuwig leven
 Smacht ik in dees woestenij;
 Geest en hart, door 't stof omgeven,
 Hunkren naar der Englen rei,
 Die in zaalge koren zweven,
 D'Almagtszetel om en bij.

Ach, geprangd door moeite en zorgen,
 Blikt de ziele hemelwaart,
 Naar het oord, waar de eeuwge morgen
 't Wolkenfloers heeft opgeklaard,
 En zij treurt, in rouw verborgen,
 Om haar ballingschap op aard.

Wanneer, wanneer zal ik komen
 In dat bovenaardsche dal?
 In dien lusthof, waar 't den vromen
 Eeuwge blijdschap wezen zal,
 Waar de zaalgen vreugdedroomen,
 Onder Englenfeestgeschal.

Slechts van paarden en juweelen
 Flonkert heel de hemelstad,
 Diamanten kapiteelen
 Zijn in gouden wrong gevat,
 Hemelzangakkoorden streelen
 't Hart, dat alle leed vergat.

Zonchitte en winterkoude

Zijn daar vreemd in zulk een sfeer,
 Bloemen, als nooit oog aanschouwde,
 Schittren er tot 's Hoogsten eer;
 Wondren, die geen brein ontvouwde,
 Zijn hier geen verbazing meer.

Eeuwig zoete balsemluchten

Aadmen door die lustwarand,
 Talloos tal van zielsgenuchten
 Bloeijen in 't beloofde land,
 Gaarden, rijk in honigvruchten,
 Slingren zich om d'oeverrand.

Nimmer volgt het sterrengloren

't Licht der zonne of 't licht der maan:
 't LAM werpt uit zijn glanstrezoren
 Levensgloed op alle paân,
 Nacht gaat daar in dag verloren,
 Uur noch tijd heeft daar meer baan.

Dáár is alle schuld vergeven,

Dáár de lust van 't vleesch gedood;
 Slechts één geest, één hemelsch streven
 Heerscht in 't eeuwig morgenrood;
 Zaalgen worden in die dreven
 Door het LAM ten disch genood.

Dáár is ouderdom noch lijden,

Ziekte, leed, gevaar noch pijn;
 Boosheid, wraak, noch lust tot strijden
 Mogen in die oorden zijn;
 Slechts van de aardsche smet bevrijden
 Nadren 's levens heilfontein.

Wereldwijsheid, hoe verheven,
 Wijkt voor wat men daár aanschouwt;
 Alles wordt in 't hemelsch leven
 Aan elkanders hart vertrouwd.
 Liefde en eendragt rigt al 't streven,
 Waar de zaalge hoogtijd houdt.

Eeuwig nieuwe harmonijen
 Jublen in der Serafskoor;
 Teedre Cherubsmelodijen
 Gaan met harpgeklank ze voor:
 De opgeloste Profecijen
 Ruischen 't ruim der heemlen door.

Heil de ziel, die, na dit leven,
 Bij den Hemelkoning woont,
 En van de aardſche boei ontheven,
 Ruste vindt, waar Jesus troont,
 Door het eeuwig licht omgeven,
 Met ondoofbren glans gekroond.

Christus, Zone van den Vader,
 Mijn Verlosser, geef, ó, geef,
 Dat ik eens uw zetel nader,
 En voor eeuwig met u leef,
 Onuitputbre levensader,
 Heilig doel, waarnaar ik streef.

Doch begeert gij nog mijn strijden,
 Sterk mijn ziel dan tot den strijd;
 Geef mij krachten ook tot lijden,
 Onderworpen te allen tijd;
 Dan zal 'k zeker m' eens verblijden
 In de onstoorbre zaligheid.

LXI.

DIES IRÆ.

— THOMAS DE CELANO; XIII. EEUW. —

*

De toornedag, die dag smelt aan,
 Als de aard in vlammen op zal gaan,
 Gelijk Sibyl en David spellen.
 Wat angst treft dan niet ieders borst,
 Wanneer Hij, de Opperhemelvorst,
 Het vonnis over de aard komt vellen;
 En 't graf, op schel bazuïngeluid,
 Van schrik verbleekt, zijn schoot ontsluit,
 Om alle stof te zien ontwaken;
 Terwijl natuur, verbaasd en stom,
 Dien onafzienbren volkendrom
 Des Regters vierschaar ziet genaken.

Dan wordt het schuldboek aangebragt,
 Waarin heel 't menschelijk geslacht
 Zijn goed en kwaad zal zien geschreven;
 En heeft de Regter 't pleit beslist,
 Zoo is daarbij geen feit gemist,
 Geheim of openbaar bedreven.

Ach mij, ellendige, als ik ben,
 Die hier in 't stof reeds schuld beken,
 Hoe zal ik 't vonnis daar ontvlugten?
 Wie keert dan 't vreeslijk oordeel af
 Der mij beschoren hellestraf,
 Daar zelfs de Heiligen nog duchten?

Gij Heer, ontzagbre Majesteit,
 Die, louter uit barmhartigheid,
 Den uwen 't Rijk des hemels opent,
 ó Red ook mij, door uw gená,
 En kom mij Jesus' bloed te sta,
 Waarop ik, vol vertrouwen hopenð,
 Alleen mijn uitzigt hebt gesteld.
 Ach, Regter, eer gij 't oordeel velt,
 Bedenk, dat ge ook om mij kwaamt sterven,
 Dat gij ook mij kocht met uw bloed,
 Ach, zie mij kermend aan uw voet,
 Ach, laat mij uwe gunst niet derven.

Gij hebt mij onvermoeid gezocht,
 Aan 't folterhout mij vrijgekocht,
 En is dat al voor mij verloren?
 ó Regter, streng, maar liefderijk,
 Geef mij van uw ontferming blijk,
 Voórdat uw toornedag zal gloren.

Ik zucht, met schaamte op 't aangezigt,
 Verpletterd liggende onder 't wig
 Van tallooze en afgrijsbre zonden:
 En toch nog blijft de hoop mij bij:
 Want heeft de Moorder aan uw zij,
 Maria-zelfs geen heil gevonden?

Wel is mijn bede uw oor niet waard,
 Doch gij, die liefst vergeeft en spaart,
 Zult mij aan 't vuur der hel niet wijden,
 Maar eerder aan uw regter zij
 Een plaats bestemmen ook voor mij,
 Bij 't bokken van het lamren scheiden.

Wanneer gij 't doemtal van uw stoot,
 En neêrploft in der vlammen schoot,
 ô, Zij mijn lot dan met de vromen!
 In 't stof gebukt, voor u geknield,
 Roep ik, geheel van rouw bezield,
 ô, Laat me in 't einde tot u komen!

Ja wêl vol jammer breekt hij aan,
 De dag, als de aard in vlam zal staan,
 Gelijk Sibyl en David spellen;
 De stond, als 't schepsel in 't gerigt
 Gedaagd wordt voor Gods aangezigt,
 Om 't eeuwig vonnis te zien vellen.

ô Regter, vol langmoedigheid,
 Verhoor den zondaar, die hier schreit,
 Bewust van 't kwaad, door hem bedreven:
 Ach, geef door 't overkostbaar Bloed,
 Waarmede gij hebt voor ons geboet,
 Die op u hopen 't eeuwig leven.

 LXII.

ô BINA CONJUGALIS.

— ONBEKEND. —

*

Gij tweetal, dat ten toonbeeld strekt
 Der vreeze Gods op aarde,
 En aller Christnen vreugde wekt,
 Door 't kind, dat Anna baarde;
 U beiden siert Maria's kroon:
 De Moeder toch des Heeren
 Heeft in de glorie van haar Zoon
 Ook d'Oudrenstam doen eeren.

In 't echtverbond, godzalig paar,
 Streelde u de hoogste vrede,
 En schonk in 't eind de Alzegenaar
 Vervulling aan uw bede,
 Door 't vruchtbaarmakend Godsbevel,
 Waar Anna meê verblijd werd,
 Toen, naar des Hemels raadsbestel,
 Des Heeren pad bereid werd.

Ja, God wrocht wondren te allen tijd,
 En 't is ook u weêrvaren,
 Grijze Anna, toen ge, in 't hart verblijd,
 Een dochterken mogt baren,
 Dat zonder erfsmet 't levenslicht
 Aanschouwde, de aard ter vreugde,
 En in welks lieflijk aangezicht
 Zich 't Engendom verheugde.

Naauw drie jaar oud, werd reeds het pand
 Van 's Heeren welbehagen
 Door u aan de onderlijke hand
 Den Hemei opgedragen.
 Aan 't Altaar Gods daar was uw jeugd,
 Maria, 't best beveiligd,
 En bleeft gij, tot der Oudren vreugd,
 Den Hemel toegeheilgd.

Hoe teeder-zorglijk hebt gij 't wicht,
 Vanboven u gegeven,
 In 't spoor van alle deugd gerigt
 En 't slechts voor God doen leven.
 Maar daarom zweefde een Englenwacht
 Om 't kind, dat u gebaard werd,
 Waardoor het in des Hoogsten kracht
 Gevoedsterd en bewaard werd.

ô Joachim, wien 't hemelrijk
 In eeuwig licht ziet gloren,
 ô Anna, wie, ten liefdeblijk,
 Gods heilkroon werd beschoren;
 Wij smeeken, sta uw bede ons bij,
 Opdat, naar ons verlangen,
 Uw voorbeeld steeds de leidstar zij,
 Bij 't rigten onzer gangen.

Hoe juicht gij nu, gezaligd Paar,
 Gij, Joachim en Anna,
 Bij 't ruischen van der Englen snaar
 En 't onverpoosd Hosanna!
 Ook u omglanst Maria's kroon,
 Met onverdoofbre stralen;
 ô Moog van uit haar hemeltrou
 Op ons de weërschijn dalen.

*

Gij, sterrenpaar, dat, zacht van glans,
 't Geloovig hart verblijdt,
 Neem 't offer van dees Bedenkrans,
 U nedrig toegewijd.
 Smaad, heilig Tweetal, 't smeekgebed,
 Wat ons gemoed u biedt,
 Het zangakkoord, u ingezet,
 Ons vurig jublen niet.
 Wij volgen trouw uw voorbeeld na,
 En brengen u den lof;
 Doch kome uw gunst ons ook te stâ,
 Bij 't worstlen hier in ' stof;
 Dan snellen wij, na 's levens strijd,
 U dankbaar in 't gemoet,
 En vallen met u, voor altijd,
 Het godlijk Lam te voet.

LXIII.

ô IGNATI, MILITANTIS.

— ONBEKEND. —

*

U, Ignatius, zij hulde,
 U, Xaverius, zij lof,
 Naamklank, die heel de aard vervulde,
 Roem en eer van 't hemelhoff
 Oosterstrand en Westerkimmen
 Tuigen van uw beider werk;
 Daarom doen we u 't feestlied klimmen,
 Heilig kroost van Jesus' Kerk.

Afgedwaalden bragt gij weder
 Tot Gods kudde, ô Lojola;
 Heidnen bogen zich ter neder
 Voor de bronwel der genâ,
 Als Xaverius het woord nam,
 En in Jesus' Name sprak;
 't Licht, dat uit zijn woord toen voortkwam,
 Straalt in eeuwge hemelvlam.

Van waar 't Oost zijn poorten opent,
 Tot waar 't West zijn deuren sluit,
 Bragt ge aan 't harte, in liefde hopen,
 't Heilgeloof van Jesus' Bruid.
 ô Ziet toe, dat wij niet zwichten
 Op het glibbrig levenspad,
 Dat we, trouw aan 's Christens pligten,
 Eens bereiken de eeuwge stad.

Schoon de maanglans zamenvloiede
 Met der sterren schittergloor,
 En tot ééne zonstraal gloeide,
 In het vonklend hemelspoor:
 Duisternis is 't licht der wereld,
 Vergeleken bij den gloed,
 Die uw schedels ginds omperelt,
 Waar u 't Englenkoor begroet.

Lust noch lot kon ooit u scheiden
 Van de taak, die ge op u naamt;
 Zinvermaak, noch lichaamslijden,
 Niets maakte ooit uw doel beschaamd.
 Doodsgevaar noch hellewoede,
 Stremde ooit d'ijver van uw werk,
 Krachtig stondt ge in 's Heeren hoede,
 En tot pijlers van zijn Kerk.

Ach, hoe velen hebt ge op aarde
 Niet tot Jesus' Kruis bekeerd,
 En hoe menig zielsbezwaarde
 In godzaligheid volieerd!
 Daarom stijgt ook onze bede,
 Heilige Twee, tot u omhoog:
 Deelt op aarde uw hulp ons mede,
 En voert dra ons voor Gods oog.

Heinde en ver blinkt in alle oorden
 't Licht, dat beiden u bestraalt;
 Starren, die uw kruin omgloorden,
 Zijn de gloed steeds, waar ge in praalt.
 ó Wij smeeken, geeft bij 't zinken
 Van het daglicht op ons acht,
 En beschijn uw glorieblinken
 Ons genadig in den nacht.

Heilgen Gods, uw naam ter eere,
Stortte ons hart dees beden uit:
Dat de roem er door vermeere,
Die uw levensloop onsluit.
Neigt het oor naar onze stemmen,
Naar ons smeeken hier beneên,
Ziet, hoe zorgen ons beklemmen,
Hoe ons hart is afgestreên!
Geeft, ó geeft, dat wij uw schreden
Volgen op de levensbaan,
En wij moedig voorwaarts treden,
Waar gij ons zijt voorgegaan:
Dan zal ons geen hel vervaren,
Dood noch Satan baart ons schrik,
Daar ons hart zegt in bezwaren:
„Eeuwig, gaat voor oogenblik.”

LXIV.

FATALIS ô AGONIS PATRONA BARBARA.

— ONBEKEND. —

*

Gij, die, ten laatsten strijde,
 Den Christen treedt op zijde,
   ô Heilge Barbara,
 Doe ons in 't uur van sterven
 Uw trouwe hulp niet derven,
   Maar koom ze ons dan te stâ.

De lelieglans wordt duister
 Bij 't schittren van den luister,
   Die u, ô Maagd, omgeeft.
 ô Doe, op 't kuisch verlangen,
 Ook ons de kroon ontvangen,
   Waar 't rein gemoed naar streeft.

Geen rozenblos kan halen
 Bij 't heerlijk vonkelstralen
   Van 't bloed, dat gij vergoot!
 Stort ook ons kracht in 't harte,
 Bij 't worstlen met de smarte
   En 't kampen met den dood.

De starrenlichten kwijnen,
 Waar gij den gloed laat schijnen
   Die u van 't aanzigt straalt.
 Ontsteek ook ons in 't harte
 Uw vuur, dat d'afgrond tartte,
   En 't palmloof heeft behaald.

In krankte en tegenspoeden,
 Waar 's werelds stormen woeden,
 Blijft gij den Christen bij.
 ô Toeve dan na 't sterven
 Ook ons, bij 't heilverwerven,
 Een rustplek aan uw zij.

Wanneer de nacht der graven,
 Naar 't aardsche zondeslaven,
 Ons dreigend tegenstaart,
 Vest dan, bij 't laatste strijden,
 Ons zielsoog op 't verblijden,
 In hooger sfeer bewaard.

Zoolang ik hier zal leven,
 Wil ik u de eere geven,
 U prijzen, Barbara!
 Totdat ik eens, daarboven,
 Voor eeuwig God mag loven,
 In 't lustoord der genâ.

ô Barbara, dees bede
 Dring tot uw zetel door;
 Uw voorspraak schenke ons vrede,
 Uw hulp strij met ons mede,
 En lichte op aarde ons voor
 Naar 's Hemels zaalge dreven,
 Om daar bij God te leven.

LXV.

MAGNE JOSEPH, FILI DAVID.

— ONBEKEND. —

*

Gij, uit Davids stam geboren,
 Josef, steun der Moedermaagd,
 God ten voedsterheer verkoren,
 Toen zijn heilzon was gedaagd;
 Trouwe Josef, ach, wij smeeken,
 Laat ook ons uw liefdehand
 Nooit op 't aardsche pad ontbreken,
 Bij den togt naar 't vaderland.

Mogt al vrees u 't hart bestormen,
 Toen ge uw Bruid, door hooger kracht,
 Tot den moederstaat zaagt vormen,
 — Toonbeeld van Gods wondermagt! —
 ô Die vrees was dra geweken,
 Toen u de Engel 't had verklaard;
 Moog ook ons, op 't vurig smeeken,
 Vreugd na kommer zijn bewaard.

Na Maria's weérgeleide
 In de grijze Davidstad,
 Waart gij 't, die een plaats bereidde
 Aan het uitverkoren vat,
 Dat het Woord in 't vleesch zou baren,
 Tot der menschen zaligheid.
 Moge ook ons uw zorg weêrvaren,
 En uw gunst ons zijn bereid.

In des Engels veilge hoede,
 Toogt gij naar Egypteland,
 En ontroofde aan 's dwinglands woede
 't U vertrouwde Hemelpand.
 Om die smarte en om dat lijden
 Op uw aardsche distelpad,
 Moogt ge ons, bidden we u, bereiden,
 Door uw voorspraak, 's Hemels stad.

Keerend uit Egypte weder
 Naar de Galilesche kust,
 Zet ge in Nazareth u neder,
 Waar gij leeft in hemelrust.
 Daar mogt Jesus zich vermeien
 In den lusthof van uw deugd:
 Wil ook ons op 't pad geleien,
 Dat voleindt in hemelvreugd.

Met wat kommer zocht uw harte
 't Godlijk Kind, drie dagen lang,
 Wat al zielsleed, dat u tartte,
 Wat al weemoeds boezemprang!
 Maar wat vreugd niet bij 't hervinden
 Van den Zoon in 't Tempelkoor! —
 Ach, dat we óók hem zóó beminden,
 Dan ging hij ons nooit te loor.

Toen gij uwen geest zoudt geven,
 En de palm u werd geboón,
 Stond de Moeder van het leven
 U ter zijde met Gods Zoon;
 ó Geef, dat ook mij, bij 't sterven,
 Dat geleide zij bereid,
 En doe me ook een plaats verwerven
 Waar gij juicht in ceuwigheid.

Schenk me uw bijstand op dees bede,
 Heilige Josef, en verwerf,
 Dat Maria met u mede
 Voor mij optrede als ik sterf.
 Dan toch zal mijn hart gerust zijn,
 In de hoop op Gods genâ,
 En de voorsmaak reeds mijn lust zijn
 Van de onstoorbre rust hierna.

 LXVI.

EXULTET.

(PAASCH-ZATURDAG.)

— H. AUGUSTINUS; V. EEUW. —

*

Jubelt, hemelsche Englenkoren,
 Juich, gewijde Priesterschaar,
 Feestbazuin, doe 't loflied hooren,
 Zie, de Zegevorst is daar! —
 In haars Konings zonneluister
 Dartelt de aard, van vreugd verrukt;
 Het heelal ontstijgt aan 't duister,
 En de wereld, vrij van kluister,
 Ligt voor 's Eeuwgen Troon gebukt.
 Hoor, van blijde feestdagsgalmen
 Trielt de stem der Moederkerk:
 Volken, mengt uw hoogtijdspsalmen
 Met des Outers wierookwalmen:
 't Is volbragt, 't Verlossingswerk!

*

Daarom dan, geliefde Broeders,
   die met mij, bij 't heilig licht
 Van de ondoofbre Paascheestfakkel,
   oog en hart ten hemel rigt,
 Smeeft, dat de Almagt, door wier
   goedheid ik in het Levitenkoor
 Onverdiend werd toegelaten, mij
   omschitter met haar gloor,
 En mijn mond, door haar geopend,
   waardig 't heil verkonden moog,
 Dat de Paaschvlam heeft doen schitteren
   voor der volken starend oog.

Ja, 't is billijk en regtvaardig,
   dat ons woord aan 't wereldrond
 God-des-Vaders lof doe hooren,
   en den Zoon, dien Hij ons zond,
 Luid verheerlijk, daar de schuldbrief,
   Adams nakroost opgelegd,
 Door zijn zoenbloed is vernietigd
   en het groote pleit besiecht.
 Immers, heden is het Pascha,
   heden 't hemelsch Lam geslagt,
 Dat zijn leven voor heel 't mensdrom
   blij ten offer heeft gebragt.

Hier, hier is de nacht weerspiegeld,
   toen het kroost van Abraham,
 Uit Egyptes ijzren smaadjuk,
   droogvoets, door de watren kwam.
 Hier, hier ziet men 't licht weërkaatsen,
   dat, van uit de duisternis,
 Als een vuurkolom, te midden
   der woestijn verschenen is.

Nooit gemist wordt aan de kimmen,
                                   waar zij 't harte juichen doet;
 Morgenstar, die uit het duister
                                   van drie laagschen grafkuilnacht
 Voor deze aard weldadig orees
                                   in onsterfelijke pracht:
 ó Wij smeeken, dat haar lichtglans
                                   tot de jongste dageraad
 Zaam moog smelten met de Paaschvlam,
                                   die ons hart u branden laat.

*

Eindelijk, God! liefhebbend Vader
                                   en vrijmagtig Opperheer,
 Zênd, op dezen dag, uw zegen
                                   in de mildste volheid neêr
 Over kudde en herders tevens,
                                   over 't Hoofd der Christenheid,
 Over Vorsten, over Volken, —
                                   en verleen uw Majesteit
 Al haar schepslen vrede op aarde,
                                   en hiernamaals, voor uw Troon,
 Die den goeden strijd volstreden,
                                   de onverwelkbre zegekroon.

LXVII.

BONE PASTOR.

— H. FRANCISCUS XAVERIUS: XVI. EEUW. —

*

Goede herder, in de dalen
 Laat gij nooit uw kudde dwalen,
 Maar gij wilt haar achterhalen
 En haar ten beschermer zijn.

Goede Jesus, door uw wonden
 Hebt ge mij aan u verbonden,
 En de schuld van al mijn zonden
 Is vernietigd in uw pijn.

Ja, algoede Hemelkoning,
 Smaad en hoon was uw belooning,
 'k Vind geen Woord tot mijn versooning,
 'k Ben niet waard, uw kind te zijn

In de poel van mijne ellenden
 Moest ik steeds tot u mij wenden,
 Gij zoudt mij verlossing zenden,
 Laven uit uw heilfontein;

Maar, door snoodheid aangedreven,
 Wilde ik liefst mij-zelf begeven
 Tot de lusten van dit leven,
 Die zoo arm aan laafnis zijn.

Laat mij wandlen op uw wegen,
 Laat mij smeeken om uw zegen,
 In uw heil is 't al gelegen,
 Wat mij ook begeerlijk schijn.

Die op uw genade bouwen,
Zich aan Jesus toevertrouwen,
En om hunne zonden rouwen,
Zullen zeker zalig zijn.

Lieve Jesus, bron van liefde,
Schoon ik u zoo dikwerf griede,
Ben ik toch nog uw geliefde,
En wilt gij mijn redder zijn.

Laat ik mij steeds dankbaar toonen,
En met wederliefde u loonen,
Dan zal ik eens bij u wonen,
Daar, waar al uw Englen zijn.

Geef, ó geef, dat ik bij 't sterven
Uw genade moog verwerven,
En uw Koningrijk beërven,
Als de Serafs vlekloos-rein.

Koester, Heer, mij in de stralen,
Die van uit de hemelzalen
Op de hoofden nederdalen
Van die uw Verkoornen zijn.

LXVIII.

A SOLIS ORTUS CARDINE.

— H. AMBROSIUS; IV. EEUW. —

*

Vanwaar de zon in 't oosten rijst,
 Tot aan des aardrijks verste grens,
 Klink 't lofgezag, dat Christus prijst,
 Maria's Zoon, die, God en Mensch,
 Grondoorzaak van al, wat bestaat,
 Het slavenligchaam heeft aanvaard,
 Om met zijn vleesch voor 't erflijk kwaad
 Te boeten van een zondige aard.

En zoo wordt Gods geheimenis
 Geborgen onder 't hart der Maagd,
 Die zelve er van onkundig is
 Wat hemelsch Licht er voor haar daagt;
 Of hoe, op eens, haar kuische schoot
 Ten tempel was gewijd van God,
 Zij, trouwe en zuivere Echtgenoot,
 Maar onderworpen aan 't Gebod.

Zoo baarde zij het vlekloos Lam,
 Den Zoon, door Gabriël voorspeld,
 En wien — vóór hij ter wereld kwam —
 De Dooper blij reeds had vermeld.

Daar ligt in 't krebje op 't strooed neér
En met een druppel melk gevoed,
Des aardrijks magtige Opperheer,
Die al 't geschaapne schut en hoedt.
Maar, boven de armelijke stal
Klinkt luid der Englen jubeltoon,
Daar door de herders, in het dal,
Meé 't lied gestemd wordt voor Gods Zoon.

U, Spruit der Maagd, van eeuwigheid
Als Zoon met Geest en Vader één,
Zij glorie, roem en eer bereid
Door aller dank- en smeekgebeén.

LXIX.

— HET ² *Ασπασμός* DER GRIEKSCH-KATHOLIJKE KERK; VII. EEUW. —

(Vale! of Uitvaartsgroet.)

*

Komt herwaarts, broeders, hier den laatsten groet gebragt
 Aan 't dierbaar overschot, dat op de grafrust wacht,
 En, uit de rij der aanverwanten weggetreden,
 Met achterlating van des levens ijdelheden,
 Zich niet meer kreunt aan 't aardse en diep-rampzalig stof.
 Treedt toe hier, maag en vriend, brengt Gode dank en lof,
 Doch voegt, voordat gij keert, daarbij de vrome bede:
 Geef, Heer, d'ontslapene des Hemels eeuwgen vrede.

Wat scheiding, broeders, welk gejammer, welk een klagt,
 In 't plegtig oogenblik, dat ons hier zamenbragt,
 Om voor het allerlaatst den stofgenoot te groeten,
 Die thans op aarde ons oog nooit weder zal ontmoeten!
 Straks toch dekt, voor altoos, het somber lijkgesteent,
 In 's grafkuils duister, 't door ons luid beschreid gebeent.
 Verwanten, vrienden, stort, voordat gij keert, de bede:
 Geef, Heer, d'ontslapene des Hemels eeuwgen vrede.

Één oogwenk nog, daar stort de schoone bouw tot asch,
 De tent, die 't inbegrip van broos- en dwaasheid was,
 De hut, verzwart van leem, verzonken uit haar naden.
 Het weefsel ligt verscheurd dier pracht- en feestgewaden:
 Gevoel en spraak verdween voor d'adem van den Dood,
 Die aan 't ontzielde stof de poort des grafs ontsloot.
 Wij, die 't geleiden, slaken luid de zielebede:
 Geef, Heer, d'ontslapene des Hemels eeuwgen vrede.

Wat is ons leven? — damp en morgendauw, niets meer,
 Een bloemkelk op een schralen stengel, zwak en teér.
 Komt, letten we ernstig en doordringend op dees graven,
 De kolk, die 't schoon verzwelgt van jeugd en lichaamsgevén,
 Waarin het vleesch verdort, als stoppels stroo op 't veld:
 Roept, broeders, Christus aan, terwijl ge in tranen smelt!

Ja, tranen, broeders, ach, hoe vreeslijk is de nood,
 Het wee-geschrei bij 't zielecheiden in den dood!
 Hel en verderf, de schaduwen des grafs, de ellende
 Der aard vervaren 't hart, dat aan zijn dwaalslaap wende,
 Om bang te ontwaken uit den zonedroom van 't stof:
 Ons streven zij voortaan alléén naar 's Hemels hof.

En nu nog eens den blik op 't dierbaar stof gerigt
 Des broeders, die daar roerloos op de lijkbaar ligt:
 Als rook verdween hij, als de grasbloem in de weiden
 Verbloeide hij, voor wien wij 't doodsgewaad bereidden
 En 't graf hier dolven in des aardrijks stillen schoot.
 Komt, broeders, smeeken wij, dat Hij, die graf en dood
 Voor altijd overwon, op onze hartebede,
 D'ontslapene bedeel met 's Hemels eeuwgen vrede.

Kom, herwaarts, Adams kroost: ziedaar ons aller beeld,
 Dien doode, dra aan 't grafgewormte als aas bedeed,
 En in de duisternis des doods verteerd, aan de oogen
 Der wereld, voor altoos, in 't hart der aard, onttoegen.
 Rig, broeders vóór gij keert, tot Christus dan de beê:
 Geef, Heer, d'ontslapene des Hemels eeuwgen vree.

Wanneer de ziele door den Engel van den Dood
 Wordt weggenomen uit des lichaams brozen schoot,
 Dan vliedt voor haar het beeld van vrienden en van magen,
 En houdt ze alleen den blik op de eeuwigheid geslagen,
 Die afhangt, goed of kwaad, van wat ze op aard volbragt.
 Komt, broeders, komt, stort vóór het oordeel, dat haar wacht,
 Aan 's Regters Troon, in 't stof, uw aller vrome bede:
 Geef, Heer, d'ontslapene des Hemels eeuwgen vrede.

ô Laat ons in het graf beschouwen 't stof en de asch,
 Waaruit die doode, aan ons gelijk, geschapen was:
 Waar loopt ons pad heen? en wat lot is ons beschoren?
 't Zegt weinig, wie er arm, wie rijk, wie Vorst geboren
 Of burger werd begroet: wij allen zijn slechts stof;
 De frissche jeugd verwelkt als 't bloemperk in den hof,
 De schoonheid van 't gelaat is 't voorwerp der bespotting
 Des Doods, die haar bestemt ten buit der grafverrotting.

Voorwaar, de roem en al 't vermaak der wereld is verderf
 En zinsbedrog; wat kan 't mij baten, als ik sterf?
 Wij allen, wie we ook zijn, 't zij Vorst of onderzaten,
 Krijgvoerders, regters, arm of rijk, niets zal baten:
 Het graf sleurde in zijn schoot hun aller stofkled meê;
 Wij bidden: Heer, schenk aan hun zielen d'euwgen vree.

Heel 't ligchaams-raderwerk, dat zóó nog zich bewoog,
Vertbont geen zweem meer van beweging voor het oog,
't Mist alle veerkracht. — Zie slechts: de aanblik ging verloren,
Geen voet verzet zich, geen geluid dringt door in de ooren,
De handen zijn verstijfd, de tong stakte in den mond,
Het rif zinkt in den kuil van d'opgedolven grond:
Wat ook de mensch op aarde ooit duurzaams wilde stichten,
't Bleek louter rook te zijn en ijdelheid-verrigten.

Maar Gij, ó Moeder van de Zon, die nimmer dooft,
Bewaar al wie in Hem met liefde en hoop geloofd;
Verwerf, Maria, ons bij uwen Zoon genade;
Uw teedre moedermin kom heilvol hun te stade,
Die hier ontslapen: ó, schenk ginds de zielen rust
Der Godgetrouwen, in 't volop van weelde en lust,
Gelijk die wordt gesmaakt in 's Hemels eeuwge woning:
Schenk, onbevleete Maagd, dáár d'Uwen hun belooning!

LXX.

TE, DEUM, LAUDAMUS.

— DE HH. AMBROSIUS EN AUGUSTINUS; IV. EEUW. —

*

U loven wij, als God, we erkennen U, als Heer!
 Heel de aard buigt zich voor U, den eeuwgen Vader neêr.
 U zingen de Engelen, de Heemlen, alle Magten,
 Des hemels Serafskoor, met onverpoosde krachten,
 Het Heilig! Heilig! Heilig! Heer God-Sabaoth,
 — Voorwaar een sterke Held is onze Heer en God! —
 Die van zijn majesteit 't heelal houdt opgetogen.
 U looft de Apostelschaar, 't Profetental, een drom
 Van Bloedgetuigen. — Diep voor uwen Troon gebogen,
 Belijdt geheel de Kerk U in haar heiligdom,
 Als Vader, voor Wiens ééngen Zoon het loflied klom,
 De wereld door, en voor den Heilgen geest te gader,
 Die haar ten Trooster is en aller Wijsheidsader. —
 Gij, Christus, Glorievorst en 's Vaders eeuwge Zoon,
 Gij daaldet, ons ten zoen, uit uwen hoogen Troon,
 Als Middelaar en Aardverlosser, tot ons neder;
 Ja, zonder afschuw van den maagdelijken schoot,
 Bragt Gij, in menschgestalte, ons 't eeuwig leven weder.
 In 't eind, Verwinnaar, door uw sterven, van den Dood,
 Sloot Gij 't geloovig volk het Rijk der Heemlen open,
 Waar Gij gezeteld zijt aan 's Vaders regterhand,
 En eens, in 't Oordeel, doch genadig, zoo wij hopen,
 De wereld rigten zult. — Wij smeeken, doe gestand
 Uw heilbeloftenis, ons door uw Bloed verkregen:
 Blijf krachtig ons ter hulp, uw dienaars. — Laat uw zegen

Steeds rusten op uw volk, — behoud het, uw geslacht,
Dat bij uw Heiligen een glorieplaats verwacht.
Regeer en heersch, en hef in eeuwigheid de volken
Tot U omhoog, en doe uw milde voorspoedswolken
Bestendig reegnen over hen, wier hart en mond
U daaglijks lofspreekt en uw heiligen Naam verkondt,
Alle eeuwen door. — Hoed immer, Heer, ons voor gevaren
Van iedre zonde. — Ontferm U onzer! — Wil ons sparen,
Naar uwe goedheid, die oneindig is. — Beschaam
Ons niet in 't bouwen op uw driemaal heiligen Naam.

*

'k Heb, Heer, op U gehoopt, — Gij *zult* mij niet beschamen,
Neen, zeker, zeker nooit! in eeuwigheid niet! — Amen.

I N H O U D.

*

Deze Bloemlezing van zeventig Lofzangen der Katholieke Kerk uit dertien Eeuwen — van het jaar 350 tot het jaar 1650 — volgt, vooreerst den loop van het Kerkjaar, aanvangende met den Eersten Zondag in den Advent, tot op het Evangelie der Verwoesting van Jerusalem, uiterlijk den 28. Zondag na het Pinksterfeest, even vóór Allerheiligen. — Voorts komt de viering der Feestdagen in de 12 maanden van het jaar, te beginnen met 17 Januarij (H. Antonius, Kluizenaar), en eindigende op den dag der Kerkwijding. — Ten slotte voegen zich daarbij de kleine Daggetijden, voor twee Weken, van den Zon- tot en met den Zaterdag; benevens nog enkele afzonderlijke Zangen van bijzondere behoefte en aard; alles volgens het Roomsche Rituaal. — De Maria-Hymnen zijn, hoofdzakelijk, gevoegd bij elkaar.

Uit iedere van de dertien Eeuwen zijn ééne of meer gewijde Dichtproeven hier geleverd, die, in benamingsorde, hieronder worden aangeduid, aldus:

	Blz.		Blz.
Ad cœnam Agni.	76	Ave, dulcis mater Christi.	39
Adoro Te	60	Ave, maris stella	29
Ad perennis vitæ fontem.	81	Ave Regina	37
Ad regias Agni dapes	19	Bone pastor	101
A solis ortus cardine	103	Christe, sanctorum decus	42
Aspasmos = Vale	105	Cœlestis urbs, Jerusalem.	58
Audi, benigne Conditor	11	Creator alme siderum	7
Aurora cœlum purpurat	56	Crudelis Herodes	9

	Blz.		Blz.
Custodes hominum	52	ô Sola magnarum urbium.	53
Decora luxi	48	Pange, lingua	24
Deus, tuorum militum	27	Pater superni luminis	49
Dies iræ	84	Patris sapientia	77
Domine, Jesu, noverim me.	61	Placare, Christe, servulis.	55
Egregie Doctor, Paule	41	Quem terra, pontus, ...	38
Exultet	96	Quicumque in orbe nexibus	26
Exultet orbis gaudiis	41	Quoquumque Christum	51
Fatalis ô agonis	92	Regina cœli	37
Fortem virili pectore	45	Reg's superni nuntia	54
Gaude, Virgo	30	Salutis humanæ sator	21
Iste Confessor	26	Salve, mundi domina	32
Jesu, corona Virginum	28	Salve, mundi salutaris	79
Jesu, dulcis memoria	66	Salvete, flores martyrum.	57
Jesu, redemptor omnium.	8	Stabat Mater dolorosa	13
Lauda, Sion, Salvatorem	73	Stabat Mater speciosa	15
Lucis Creator optime	10	Te, Deum, laudamus	109
Magne Joseph, fili David.	94	Te, Joseph, celebrent	43
Miris modis	50	Te, lucis ante terminum.	59
Nobis sancti Spiritus	64	Te, splendor et virtus patris	46
ô Bina conjugalis	86	Tristes erant Apostoli	44
ô Deus, ego amo Te	63	Ut queant laxis	47
ô Gloriosa Domina	38	Veni, Creator-Spiritus	22
ô Ignati, militantis	89	Veni, sancte Spiritus	65
ô Lux beata, Trinitas	23	Verbum supernum	75
ô, Mi Jesu	62	Vexilla Regis prodeunt	12
ô Salutaris Hostia	75	Victimæ paschali laudes	18

10.

